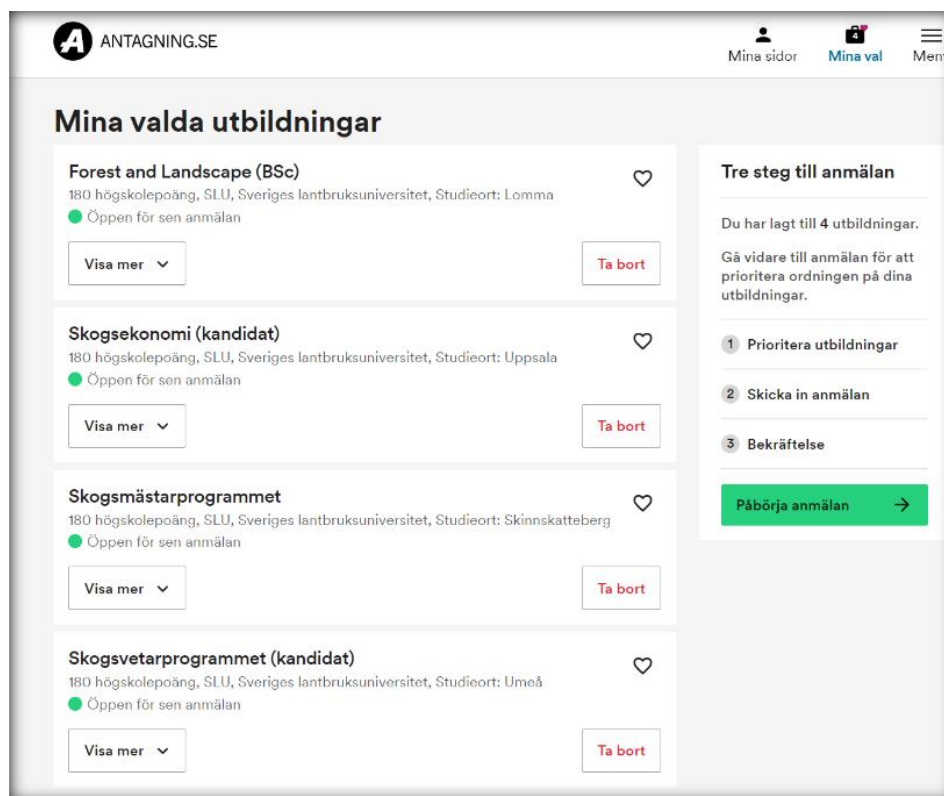

Skogliga utbildningar och konkurrens – en analys av studenternas väg till slutgiltigt val

Forestry educations and competition – an analysis of the student's path to their final choice

ANNA RIETZ

Examensarbete i skogshushållning, 15 hp

Serienamn: Examensarbete /SLU, Skogsmästarprogrammet 2022:19

SLU-Skogsmästarskolan

Box 43

739 21 SKINNSKATTEBERG

Tel: 0222-349 50

Skogliga utbildningar och konkurrens – En analys av studenternas väg till slutgiltigt val

Forestry education and competition – an analysis of the student's path to their final choice.

Anna Rietz

Handledare: Carina Sándor, SLU Skogsmästarskolan

Examinator: Eric Sundstedt, SLU Skogsmästarskolan

Omfattning: 15 hp

Nivå och fördjupning: Självständigt arbete (examensarbete) med nivå och fördjupning G2E med möjlighet att erhålla kandidat- och yrkesexamen

Kurstitel: Kandidatarbete i Skogshushållning

Kursansvarig institution: Skogsmästarskolan

Kurskod: EX0938

Program/utbildning: Skogsmästarprogrammet

Utgivningsort: Skinnskatteberg

Utgivningsår: 2022

Omslagsbild: Bild av ansökningssidan på antagning.se med några valda utbildningar. Foto: Anna Rietz

Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Serietitel: Examensarbete/SLU, Skogsmästarprogrammet

Delnummer i serien: 2022:19

Nyckelord: utbildningsval, ansökningar, studentunderlag

Sveriges lantbruksuniversitet
Skogsvetenskapliga fakulteten
Skogsmästarskolan

Sammanfattning

Förutsättningar för de skogliga utbildningarna har förändrats mycket bara de senaste åren. Utbudet av skogliga utbildningar har länge dominerats av endast tre program: Jägmästar-, Skogsmästar- och Skogsteknikerprogrammet. Flera nya aktörer har kommit in på marknaden för skogliga utbildningar och till hösten 2021 fanns det mer än sju olika skogliga program. Den nyaste förändringen är den reform som gjorts av Jägmästarprogrammet, som resulterat i tre nya kandidatprogram (*Jägmästare* u.å.). En annan ny aktör är även Linnéuniversitetet, som idag erbjuder ett Skogskandidatprogram som etablerades 2008 (*Skogskandidatprogrammet startar hösten 2016* u.å.).

Syftet med den här studien är därför att undersöka konkurrensläget mellan Skogsmästarprogrammet och andra skogliga utbildningar, samt undersöka vilka som varit de mest avgörande faktorerna för studenterna vid valet av utbildning. Undersökningen innefattar följande utbildningsprogram: Skogsmästare, Skogligt Basår för blivande Skogsmästare, Skogstekniker, Skogskandidat, Skogsvetare, Skogsekonomi och Forest and Landscape. Syftet gör att denna studie är av intresse för alla undersökta institutioner, för att utvärdera sitt eget konkurrensläge och få bättre förståelse av sin egen studentgrupp.

För att undersöka detta gjordes en enkät som skickades ut till respondenterna vid tre olika tillfällen. I enkäten fick respondenterna möjlighet att svara på frågor gällande bakgrundsfaktorer, direkt konkurrens och avgörande faktorer. Bakgrundsfaktorer innefattade aspekter som studenternas uppväxt, tidigare studier, historiken kring deras intresse för skog m.m. Direkt konkurrens baserades på om studenterna sökt alt. övervägt någon annan av de skogliga utbildningarna, och avgörande faktorer baserades på de aspekter som respondenterna ansåg var viktigast för deras val av utbildning, såsom utbildningens inriktning, studieortens goda rykte etc. I sammanställningen av resultatet lades Skogsmästare och Skogligt basår ihop under namnet Skogsmästarspåret.

Resultatet visade att det starkaste konkurrensläget återfanns mellan Skogsmästar-spåret och Skogsvetare. Resultatet baserades på att denna grupp hade flertalet liknande bakgrundsfaktorer och att respondenter från Skogsvetare övervägt att studera vid Skogsmästarspåret och vice versa. Det konstaterades att den avgörande faktorn för att respondenterna ändå valde Skogsvetare var ”*studieortens goda rykte*”, i detta fall refererat till studieorten Umeå. Konkurrens påvisades även mellan Skogskandidat och Skogsmästarspåret, men kunde senare dementeras baserat på Skogskandidats nischade målgrupp som hade en högre medelålder, hög andel vårdnadshavare och värdesatte högst att inte behöva flytta. Konkurrens konstaterades mellan Skogsmästarspåret och Skogstekniker, men då i form av att Skogsmästarspåret var den största konkurrenten gentemot Skogstekniker och inte tvärtom.

Avgörande faktorer var spridda mellan de olika utbildningarna, men en som rankades högt av alla undersökta utbildningar var ”Utbildningens innehåll och inriktning”.

Nyckelord: Avgörande faktorer, Marknadsperspektiv, Framtidsutsikter

Abstract

The conditions for the educations in forestry has drastically changed in the last couple of years. The market of forestry educations has gone from three dominating programs, Jägmästare-, Skogsmästare- and Skogstekniker- programme, to the stage of today where there are more than seven programs available. Many new actors of providing programs in forestry has entered the market. Some of the new programmes comes as a result of the recently laughed reform of the Jägmästar-programme that resulted in three new bachelor programmes in forestry (Jägmästare u.å.). One other new actor on the market of forestry education is Linné-university that provides the Skogskandidat- programme that was established in 2008 (Skogskandidatprogrammet startar hösten 2016 u.å.)

The purpose of this examination is therefore to analyse the potential competition between Skogsmästar-programme and other forestry educations and also to evaluate the most important decisive factors for the students when choosing a forestry education. The survey include evaluation of seven different forestry programmes which is the following: Skogsmästare, Skoglig Basår for future Skogsmästare, Skogstekniker, Skogskandidat, Skogsvetare, Skogsekonomi and Forest and Landscape. The purpose of this study makes of interest not only for the Skogsmästar-institution but also for the institutions of the other programmes to singly evaluate their own standing point in the competition but also to get to know their students through an analysis of the most decisive factors.

To evaluate this, a survey was made that was sent out three times. In the survey, the respondents were given the opportunity to answer questions about background factors, direct competition, and crucial factors. Background factors contained aspects regarding the students' childhood, previous education, the history regarding their interest in forest etc. Direct competition was based on students applying to or consideration to study other forestry programs included in the study. The decisive factors were based on what aspect had the largest impact on their final choice of education, such as the focus of the programme, good reputation of the city where the education was conducted etc. To ease the interpretation of the results, the Skogsmästare and Skogligt Basår was combined to become one category named "Skogsmästarspåret".

The results showed that the strongest competitions existed between Skogsmästarspåret and Skogsvetare. The result was based on several similarities in the programmes background factors and that several respondents from Skogsvetare had considered to study in Skogsmästarspåret and vice versa. It was found that the crucial factor "*Good reputation of the city where the education is conducted*", in this case referred to the city of Umeå, had a large impact on the final decision to study Skogsvetare instead of Skogsmästarspåret. Competition was also found between "Skogsmästarspåret" and Skogskandidat, but this could later be demented based on the highly niched student group of the Skogskandidat-programme. Competition was found between "Skogsmästarspåret" and Skogstekniker, but in that case in the opposite direction. Skogsmästarspåret was the largest competition against Skogstekniker and not the other way around.

The result of decisive factors was widely spread between the different educations but one that was highly ranked in all the examined educations was "The programmes content and orientation/Specialization".

Keywords: Decisive factors, market perspective, Future prospects

Förord

Förhoppningen med den här studien har varit att få fram ett resultat som kan ge mervärde för alla inblandade institutioner, även om huvudfrågeställningen är riktad gentemot Skogsmästarprogrammet. Förutsättningarna för de undersökta institutionerna kan i vissa fall vara vitt skilda i avseende på ekonomi, studentantal, möjligheter för marknadsföring etc. och konkurrensen kan då upplevas som svår. Jag hoppas såklart att resultatet ska hjälpa alla involverade utbildningar till det bättre genom att kunna se sina styrkor och arbeta med dem, för att på så vis nå bättre förutsättningar.

Jag ser också att resultatet kan vara en fingervisning om att konkurrens mellan utbildningarna faktiskt finns och att institutionerna vidare ser vikten av att aktivt arbeta med utveckling, profilering och ajourhållning av utbildningarna, för att öka förutsättningarna för framtida studentunderlag.

Jag skulle vilja rikta ett stort tack till alla respondenter som bidragit till att studien har kunnat göras, och ett extra tack till Skogsvetarna som gick med på att genomföra enkäten vid ett senare tillfälle. Med tanke på studiens slutresultat var dessa specifika svar av stort värde för undersökningen, så tack!

Jag skulle även vilja tacka Carina Sándor som varit en engagerad handledare med mycket bra och konstruktiv kritik!

Skinnskatteberg
Juni 2022

Anna Rietz

Innehåll

1. INLEDNING.....	1
1.1 BAKGRUND	1
1.2 TIDIGARE STUDIER	1
1.3 RELEVANS.....	2
1.4 UTBILDNINGSPROGRAMMEN.....	3
1.4.1 SKOGSMÄSTARPROGRAMMET	3
1.4.2 SKOGLIGT BASÅR FÖR BLIVANDE SKOGSMÄSTARE	3
1.4.3 SKOGSTEKNIKERPROGRAMMET	3
1.4.4 SKOGSKANDIDATPROGRAMMET, LINNÉUNIVERSITET	4
1.4.5 JÄGMÄSTARPROGRAMMET	4
1.5 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	4
1.6 AVGRÄNSNINGAR	4
2. MATERIAL OCH METOD.....	5
3. RESULTAT.....	7
3.1 INSAMLADE DATA	7
3.1.1 BORTFALLSANALYS	7
3.1.2 SVARSFREKVENS	7
3.2 BAKGRUNDSFAKTORER	8
3.2.1 KÖNSFÖRDELNING	8
3.2.2 ÅLDERSFÖRDELNING.....	9
3.2.3 UPPVÄXTMILJÖ	10
3.2.4 VÅRDADSHAVARE	11
3.2.5 TIDIGARE GYMNASIEUTBILDNING	11
3.2.6 HUR LÄNGE INTRESSET FÖR SKOG FUNNITS	12
3.2.7 HUR GRUNDADES INTRESSET FÖR EN SKOGLIG UTBILDNING	13
3.3 DIREKT KONKURRENS	14
3.3.1 SÖKTA UTBILDNINGAR	14
3.3.2 ÖVERVÄGDA UTBILDNINGAR	15
3.3.3 FÖRSTAHANDSVAL	17
3.4 AVGÖRANDE FAKTORER	17
3.4.1 MEST AVGÖRANDE FAKTORER FÖR VAL AV SKOGLIG UTBILDNING	17
3.5 ÖVRIGT	19
4. DISKUSSION	21
4.1 RESULTAT FRÅN STUDIEN.....	21
4.1.1 BAKGRUNDSFAKTORER	21
4.1.2 DIREKT KONKURRENS	22
4.1.3 AVGÖRANDE FAKTORER	23
4.1.4 SAMMANSTÄLLD ANALYS.....	24

4.1.5 JÄMFÖRELSE MED BEFINTLIG KUNSKAP	25
4.1.6 KRITISK GRANSKNING.....	26
4.1.7 PRAKTISK RELEVANS	28
4.1.8 SLUTSATSER.....	28
<u>REFERENSER</u>	<u>31</u>
<u>BILAGOR</u>	<u>33</u>
BILAGA 1: BEHÖRIGHET OCH EXAMINA	33
BILAGA 2: ENKÄT, NYA SKOGLIGA STUDENTER.....	35

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Konkurrensläget inom de skogliga utbildningarna har de senaste åren förändrats drastiskt. Bara under 2000-talet har utbudet gått från att vara dominerat av tre aktörer till att idag ha ett utbud på mer än sju program inom ämnet skog (Linnéuniversitetet 2015; *Jägmästare* u.å.).

Med utgångspunkt för de allra äldsta programmen som är Jägmästare, Skogsmästare och Skogstekniker (Angelstam et al. u.å.) så är Skogskandidaten vid Linnéuniversitet en relativt ny utbildning. Utbildningen startades 2008, men gick då under namnet Skogs- och träprogrammet och först 2016 gjordes programmet om och fick namnet Skogskandidatprogrammet (*Skogskandidatprogrammet startar hösten 2016* u.å.). Från och med 2019 ges programmet med två inriktningar: Skogsförvaltning och Ekologi, där behörighetskraven skiljer sig något åt. Ännu en reform av denna utbildning har gjorts till hösten 2022. Med den nya reformen söker alla in på samma program, men kan senare välja mellan fem möjliga profileringar av utbildningen. Denna rapport bygger dock på det gamla systemet då denna reform ej var publicerad vid undersökningens start (Linnéuniversitetet 2021).

Några program som är helt nya, som också bidragit till det ökade utbudet, är uppdelningen av det som tidigare var Jägmästarprogrammet. Programmet delades hösten 2021 upp till tre olika kandidatprogram, som vid korrekt kursval ska kunna ge en Jägmästarexamen (*Jägmästare* u.å.). Grunden till reformen låg både i svårigheter att fylla studieplatser och Sveriges lantbruksuniversitets (SLUs) projekt ”Fördubblat antal studenter” (Torén & Holmgren u.å.). Något som SLU satsat på med den nya reformen, är att erbjuda program som följer den så kallade ”Bologna modellen” (*Structure of education | Studentwebben* u.å.). Modellen innebär att tidigare femåriga program görs om och erbjuds i stället som tre plus två års program. Studenterna går då in på ett av de nyskapade kandidatprogrammen och väljer sedan till en master för att erhålla den slutgiltiga yrkesexamen (Torén & Holmgren u.å.). Även här har förändringar gjorts sedan studiens start, och det står nu klart att även Skogsmästarprogrammet kommer kunna vara en ingångsutbildning för att erhålla Jägmästarexamen (*Jägmästare* u.å.). I studien kommer dock de olika examina hållas isär och ingen vidare vikt läggs vid denna aspekt.

1.2 Tidigare studier

Konkurrens refereras ofta till något som håller marknaden levande och leder till mer utvecklande och effektiva processer (*Om konkurrens | Konkurrensverket* u.å.). Detta är konkurrensens självklara framsida, men konkurrensen har även en baksida, den klassiska aspekten av tillgång och efterfrågan (*Utbud och efterfrågan* u.å.). Om flera skogliga utbildningar konkurrerar om samma studenunderlag, kan det resultera i att antalet skogliga utbildningar på sikt kan komma att minska, då

efterfrågan är för liten. En annan möjlighet är att något konkurrensläge inte finns, och att de nya skogliga utbildningarna når ut till nya målgrupper och därmed endast ökar det totala antalet studenter som faktiskt väljer att studera inom skog.

Ann-Sofie Holm och Ulf Lundström vid Umeå school of education, Umeå university, har givit ut rapporten “ “Living with Market Forces” Principals’ Perceptions of Market Competition in Swedish Upper Secondary School Education” (Holm & Lundström 2011). I rapporten studeras fördelar och nackdelar med konkurrens, ur ett marknadsperspektiv, bland de gymnasiala utbildningarna och rollen som rektorerna har i denna utveckling. Det konstateras att rektorernas roll skiftat, från att vara en pedagogisk position till en mer ekonomisk och konsument orienterad position. Det konstateras även att synen på konkurrens inom utbildningar skiljer sig stort beroende på hur skolan gynnas eller missgynnas av konkurrensen (Holm & Lundström 2011). I studien visas fördelarna med konkurrensutsatthet, att både lärare och skolor anstränger sig mer i utbildning och utveckling. Däremot återfinns nackdelar såsom att rektorer upplever att deras arbetsuppgift förändras. I många fall förändras rektorns roll från att vara en pedagogisk roll till en mer marknadskörd position, där stort fokus i stället läggs på marknadsföring och att hålla en god status på konkurrensmarknaden (Holm & Lundström 2011).

”Valfrihet och konkurrens” av Stefan Lund vid Institutionen för pedagogik på Växjö universitet, utvärderar även konkurrensläget på gymnasienivå. Studien utvärderar hur det nya konkurrensläget, som möjliggjordes efter 1990-talets skolreformer, påverkar hur gymnasieskolorna marknadsför sig för att attrahera elever. Han lyfter vikten av profilering mellan de olika utbildningarna, för att på så vis faktiskt ge eleverna möjlighet till ett fritt val (Lund 2007).

(Simões & Soares 2010) utvärderar i sin rapport vilka faktorer som är mest avgörande för studenter vid ett universitet i Portugal. De lyfter vikten av studenternas informationssök om utbildningar, så kallat ”Pre-purchase stage” som en viktig faktor för val av utbildning (Simões & Soares 2010). Studien visar att utöver informationsök så var studieortens placering i förhållande till hemmet och universitetet/programmets goda rykte, tre av de viktigaste faktorerna för val av utbildning (Simões & Soares 2010).

1.3 Relevans

De skogliga utbildningarna går just nu genom en förändringens tid, där flera nya utbildningar skapats och nya inriktningar är under utveckling. Att undersöka om utbildningarna faktiskt står i direkt konkurrens mot varandra är av relevans att undersöka, då det i långa loppet kan komma att leda till minskat studentunderlag för någon/några utbildningar.

“It will be a natural progress for the schools. At present, when competition is getting tougher, the schools that can’t keep up with the standards won’t get any students (...) Naturally, the worst schools will shut down. Hopefully, it will be the good schools that remain (City Independent).” (Holm & Lundström 2011:15)

Det närmsta exemplet på liknande utveckling är den minskning som skett av antalet studieorter för skogsteknikerprogrammet, som historisk sett har bedrivits på närmare 30 platser runt om i Sverige men idag endast ges vid Gammelkroppa skogsskola (Svensk 1989). Denna studie ska försöka tyda trender på om någon liknande utveckling är på väg att ske för skogsmästarprogrammet. Det är även av relevans att undersöka de avgörande faktorerna för vilken skoglig utbildning som studenterna väljer, för att lära känna målgrupperna och utvärdera om utbildningarna har korrelerande målgrupper som därmed indikerar konkurrens.

1.4 Utbildningsprogrammen

En kort beskrivning ges om de olika utbildningsprogrammen. För utförligare detaljer om behörighetskrav, se Bilaga 1.

1.4.1 Skogsmästarprogrammet

Skogsmästarprogrammet är ett treårigt högskoleprogram omfattande 180 hp. Vart år antas runt 60 studenter och efter fullgjord utbildning med ett examensarbete på 15 hp erhålls Skogsmästarexamen, en yrkesexamen (*Skogsmästare* u.å.). Programmet var från början en påbyggnadsutbildning för skogstekniker, men är idag ett fristående yrkesprogram (Angelstam et al. u.å.). Programmet bedrivs av SLU vid campus Skinnskatteberg, Skogsmästarskolan, som är ett av deras mindre campus (*Campus och boende | Studentwebben* u.å.).

1.4.2 Skogligt basår för blivande Skogsmästare

Det skogliga basåret är en behörighetsgivande utbildning på gymnasienivå som pågår under ett år. Utbildningen ges vid två lärosäten i Sverige: Jälla naturbruksgymnasium som erbjuder 22 platser och på Stora Segerstad naturbruksgymnasium som erbjuder 23 platser. Efter fullgjord utbildning erhålls behörighet till skogsmästarprogrammet och en garantiplats på densamma nästkommande studiestart (*Skogligt basår* u.å.).

1.4.3 Skogsteknikerprogrammet

Programmet ges vid Sveriges minsta högskola utanför Filipstad, vid namn Gammelkroppa skogsskola. Skogsteknikerprogrammet är en tvåårig högskoleutbildning som omfattar 120 hp (*Gammelkroppa Skogsskola & Konferens – Det naturliga valet* u.å.). Utbildningen startar vartannat år och erbjuder då 25 platser. Efter fullgjord utbildning med ett examensarbete på 10 hp erhålls en Skogsteknikerexamen (*Värden* u.å.).

1.4.4 Skogskandidatprogrammet, Linnéuniversitet

Programmet är ett treårigt kandidatprogram som omfattar 180 hp. Utbildningen ges som distansutbildning vid Linnéuniversitet. Utbildningen tar varje år in 105 studenter totalt, varav 90 platser på inriktning skoglig förvaltning och 15 platser på skoglig ekologi (*UHR - Antagningsstatistik* u.å.).

1.4.5 Jägmästarprogrammet

Från och med hösten 2021 ges detta program inte längre, utan ersätts av tre nya kandidatprogram som är följande: Skogsvetare med 50 studentplatser som studeras vid SLU Umeå, Skogsekonomi med 30 platser vid SLU Ultuna samt Forest and Landscape med 30 platser vid SLU Alnarp (*Jägmästare* u.å.). I studien kommer de olika programmen behandlas separat där Skogsvetare är det program som är mest likt det ursprungliga Jägmästarprogrammet.

1.5 Syfte och Frågeställningar

Syftet med denna undersökning är att kartlägga hur konkurrensförhållandet mellan de skogliga utbildningarna ser ut, samt undersöka vilka som är de viktigaste faktorerna som påverkar studenternas val av utbildning. Sekundärt ska denna kartläggning ge svar på om eventuell konkurrens kan komma att påverka Skogsmästarprogrammet. Studien är tänkt att vara ett underlag för utvärdering och utveckling av de berörda utbildningarna, genom att använda analysen för förståelse av sina studenter och deras väg fram till slutgiltigt val bättre.

Frågeställningar som ska besvaras:

- Finns det ett tydligt konkurrensläge mellan Skogsmästarprogrammet och någon/några andra skogliga utbildningar?
- Vilka är de mest avgörande faktorerna för vilken skoglig utbildning studenterna väljer?
- Finns det tendenser som visar på att Skogsmästarprogrammet riskerar att få mindre studentunderlag i framtiden pga konkurrens med annan skoglig utbildning?

1.6 Avgränsningar

Undersökningen har avgränsats till att beröra endast förstaårsstudenter på följande program: Skogsmästare, Skogligt basår, Skogstekniker, Skogskandidat skoglig förvaltning, Skogskandidat skogsekologi, Skogsvetare, Skogsekonomi samt Forest and Landscape. Utöver de nämnda utbildningarna finns det flera utbildningar som berör ämnet ”skog”, men som inte inkluderats i undersökningen (*Skog och träteknik* u.å.). En begränsning har gjorts där Skogskandidat skoglig förvaltning och Skogskandidat skogsekologi härfter benämns som ett och samma program.

2. Material och metod

För att få svar på frågeställningarna har en enkät skickats ut till förstaårsstudenter på följande program:

- Skogsmästarprogrammet (SLU)
- Skogliga Basår för blivande skogsmästare (SLU)
- Skogsteknikerprogrammet (Gammelkroppa)
- Skogskandidatprogrammet (Linnéuniversitetet)
- Skogsvetare (SLU)
- Skogsekonomi (SLU)
- Forest and Landscape (SLU)

För enkätundersökningen användes den digitala plattformen Netigate. Fullständig enkät återfinns i Bilaga 2. I uppbyggnaden av enkäten skapades olika logiker beroende på vilka svar respondenterna angav. På så vis minskade risken för avhopp, då frågorna annars kunde upplevas som repetitiva och irrelevanta. Vid formulering av frågorna lades stort vikt vid att såväl frågorna som svarsalternativen skulle vara uttömmande gentemot varandra och därmed minska risken för missförstånd. För detta arbete hämtades mycket hjälp och praktisk handledning från boken ”Enkäten i praktiken” (Eljertsson 2019).

Enkäten bestod av 17 frågor och den genomsnittliga tiden för en fullföljd enkät var runt 12 minuter.

Första utskicket skedde den 28/9-21 med två efterföljande påminnelser 5/10-21 och 2/11-21. Påminnelserna skickades endast till de som ej slutfört enkäten. Datumen var beräknade efter undersökning av scheman, tentaperioder och jakttider, för att öka sannolikheten för en hög svarsfrekvens.

På grund av låg svarsfrekvens från programmet Skogsvetare, gjordes ytterligare ett utskick till denna grupp den 7/4–22.

Studenternas mejladresser erhöles genom kontakt med ansvarig institution. Adresser från SLU och Skogstekniker erhöles i digital form, medan adresser från Linnéuniversitetet erhöles i pappersform och fick digitaliseras manuellt. Insamlad data från enkäten bearbetades i programvaran Excel, där också tabeller och figurer togs fram.

För att kunna analysera data på ett korrekt sätt genomfördes en bortfallsanalys (Japac 1997). Detta var en viktig del då genomförandet av denna analys gav en uppfattning om relevansen och säkerheten i de data som tagits fram. För att

genomföra analysen efterföljdes modellen från Japac (1997). Första steget var att göra kalkyleringar för utgångsbortfallet, vilket är respondenter som inte har gått att nå. Totalt populationen (N) justerades därför till den faktiska provstorleken (n) som då var antalet respondenter som de facto fått enkäten. Därefter undersöktes hur många av den faktiska provstorleken som hade svarat (n_s) och hur många som räknades till bortfall (n_b), alltså som inte hade svarat på enkäten.

Analysen av data gjordes i tre steg utefter rubrikerna bakgrundsfaktorer, direkt konkurrens och avgörande faktorer. För att underlätta analysen lades Skogsmästare och Skogligt basår ihop till benämningen "Skogsmästarspåret". Analysen gjordes då som en jämförelse mellan de andra programmen och om de hade någon likhet med antingen Skogsmästare alt Skogligt basår, som sen sammanväges till likheter med Skogsmästarspåret. I första steget analyserades datan efter principen att var studentgrupp erhållit en specifik profil för den utbildningen gällande respondenternas bakgrundsfaktorer. Profilerna jämfördes sedan med de från Skogsmästarspåret för att finna likheter och skillnader. Andra steget analyserades det direkta konkurrensläget genom att undersöka vilka andra utbildningar som sökt alternativt övervägt Skogsmästarspåret och vice versa. De två första stegen lade grunden till den fortsatta analysen i steg tre. Tredje steget om avgörande faktorer lades till som en styrkande eller dementerande faktor på det resultat som konstaterats i sammanvägningen av steg ett och två.

3. Resultat

För att ge svar på studiens ställda frågeställningar skickades en enkät till förstaårsstudenter vid ett visst urval av utbildningsprogram inom skog. Utbildningsprogrammen var följande: Forest and Landscape programmet, Skogligt Basår för blivande Skogsmästare, Skogsekonomiprogrammet, Skogskandidatprogrammet, Skogsmästarprogrammet, Skogstekniker programmet och Skogsvetarprogrammet. Svaren på enkäten redovisas i detta kapitel efter vilket av utbildningsprogrammen respondenterna tillhörde.

3.1 Insamlade data

För att validera resultatet i den senare analysen genomfördes inledningsvis en bortfallsanalys samt en sammanställning av total svarsfrekvens.

3.1.1 Bortfallsanalys

Totalt återfanns 312 mailadresser i den första utgående respondentlistan. Av dem var det 298 mailadresser som fungerade, vilket innebar ett utgångsbortfall på 14 respondenter. Av de mejladresser som ej fungerat, återfanns tolv studenter från Skogskandidat, en från Skogligt basår och en från Forest and Landscape. Eftersom svarsfrekvensen för Skogskandidat varit hög, ansågs detta inte påverka resultatbilden.

Utgångsbortfallet justerades från totalpopulationen (N) till den faktiska provstorleken (n). Vidare redovisades antalet svarande respondenter (n_s) och antalet bortfall (n_b), se Tabell 1.

Tabell 1. Visar Totalpopulation (N), faktiskt provstorlek (n), antal svarande respondenter (n_s) och antal bortfall (n_b), redovisat separat för vart program.

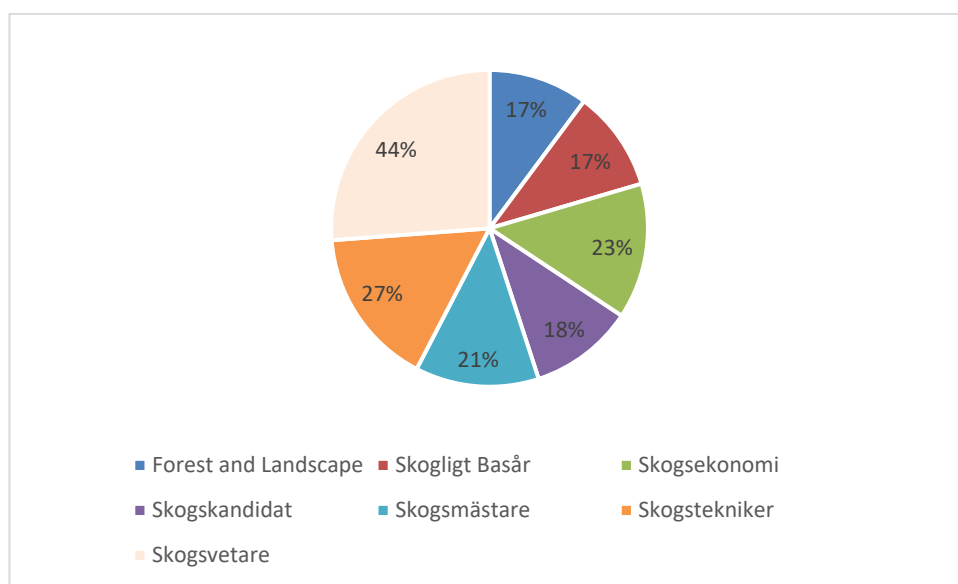
Program	N	n	n_s	n_b
Forest and Landscape	36	35	6	29
Skogligt Basår	53	52	9	43
Skogsekonomi	30	30	7	23
Skogskandidat	101	89	16	73
Skogsmästare	47	47	10	37
Skogstekniker	11	11	3	8
Skogsvetare	34	34	15	19
Totalt	312	298	66	232

3.1.2 Svarsfrekvens

Av de 298 mejl som skickades ut, inkom det 52 fullständiga svar på enkäten. 14 ytterligare svar inkom efter ett senare extrautskick till Skogsvetarna, vilket gav 66 svar totalt. Räknat med alla svar gav det en total svarsfrekvens på 22 procent. Då någon tidigare relation med respondenterna inte fanns, ansågs detta var en helt

realistisk svarsfrekvens (*How to Calculate Sample Size for a Survey* u.å.). Resultatet per grupp återfinns i Figur 1, där det genomgående varit en relativt god svarsfrekvens. Högst svarsfrekvens återfanns hos studenter från Skogsvetarprogrammet, där 44 procent svarade, och lägst återfanns bland Forest and Landscape och skogligt basår, där 17 procent svarande, se Figur 1.

Respondenterna antas vara en representativ spegling av urvalsgrupperna som helhet. Dock försvåras antaganden i vissa fall där underlaget har varit mycket skralt, sett till antal svar (n_s), som i fallet med Skogstekniker och Forest and Landscape, se Tabell 1. Denna aspekt får övervägas i fortsatt utsträckning vid tolkning av rapporten.

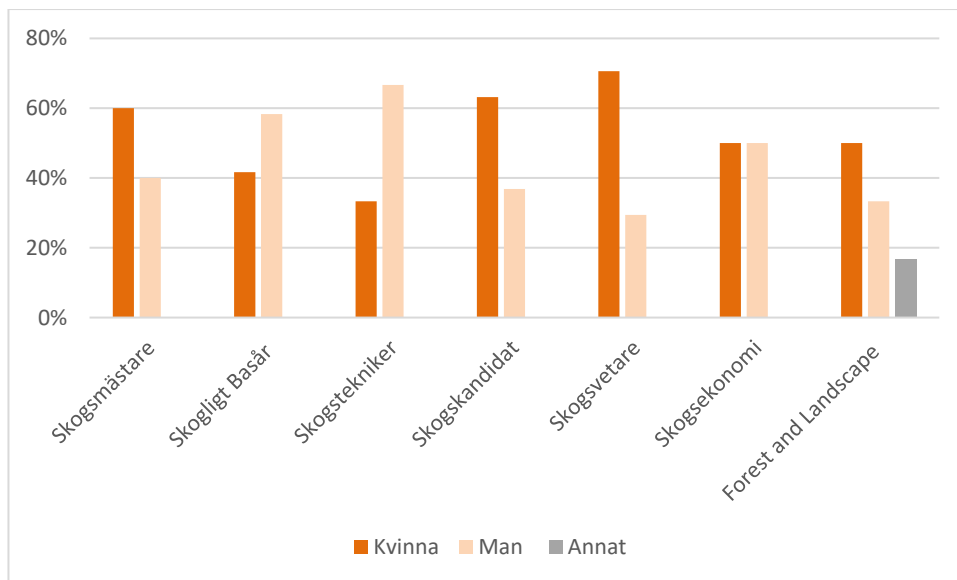
Figur 1. Andel svar från totala antalet respondenter redovisat för respektive program.

3.2 Bakgrundsfaktorer

I enkäten ställdes en rad frågor om studenternas bakgrund, tidigare studier samt historiken kring deras intresse för skog. Detta var relevant för undersökningen ur aspekterna att utvärdera konkurrensläge, genom att analysera om det fanns likheter mellan vissa urvalsgruppers bakgrunder, men också för att undersöka om det fanns bakomliggande faktorer som indirekt påverkar studenternas val.

3.2.1 Könsfördelning

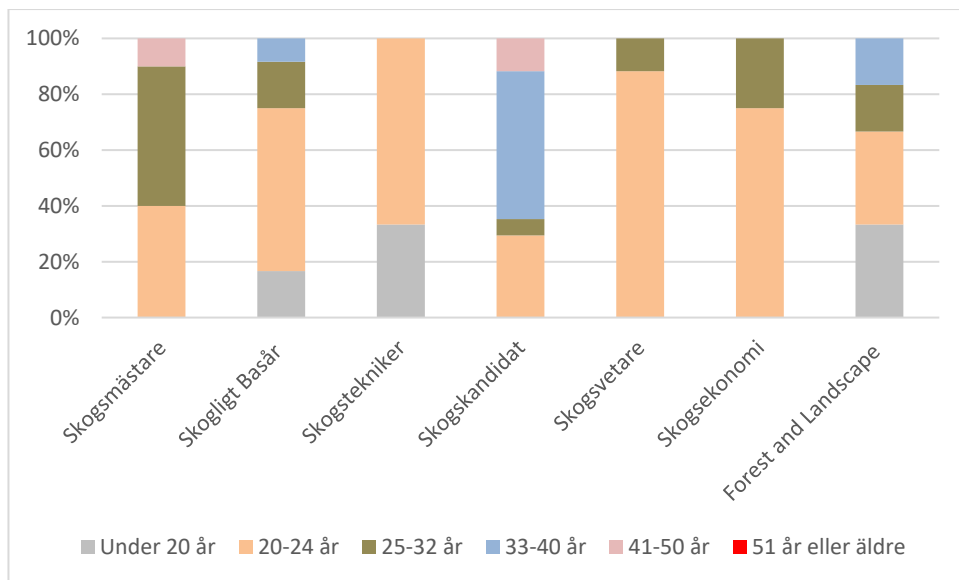
Könsfördelningen bland de svarande respondenterna varierade något mellan de olika programmen. Bland Skogsmästare, Skogskandidat, Skogsvetare och Forest and Landscape var majoriteten kvinnor. Bland Skogligt basår och Skogstekniker var majoriteten av respondenterna däremot män och på Skogsekonomi var det lika många kvinnor som män. Endast Forest and Landscape redovisade respondenter med annan könstillhörighet, se Figur 2.

Figur 2. Andel respondenter fördelat på kön, redovisat för respektive program.

3.2.2 Åldersfördelning

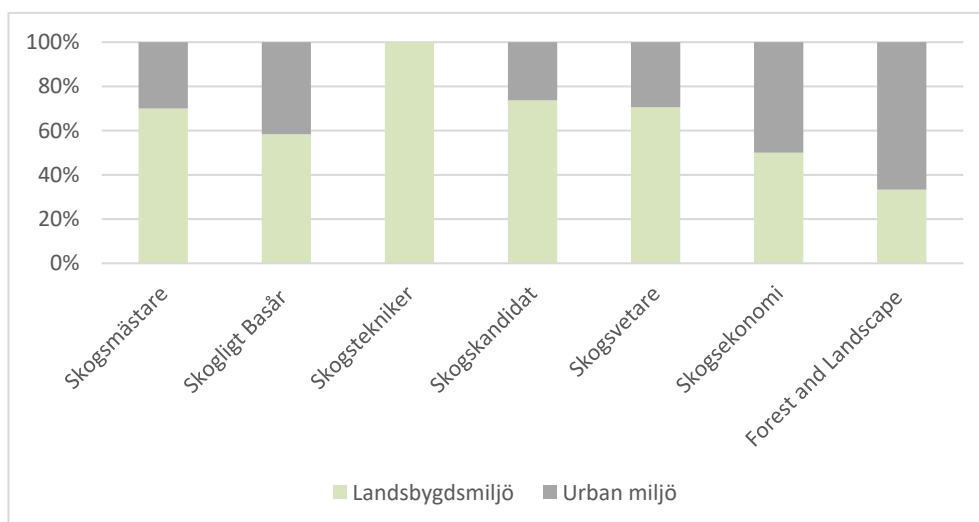
Som kan ses i Figur 3, kunde trender för åldersfördelning tydas i de olika programmen. Den äldsta urvalsgruppen återfanns på Skogskandidat, där 53 procent tillhörde gruppen 33–40 år och 12 procent inom 41–50 år. Yngsta urvalsgruppen återfanns i Forest and Landscape och skogstekniker där vardera hade 33 procent i kategorin under 20 år. Forest and Landscape hade den största spridningen i åldersfördelningen, där respondenter representerades i fyra av sex ålderskategorier, utan någon tydlig dominans i någon av kategorierna. Skogligt basår hade även de respondenter i fyra av sex kategorier, men med en tydligare dominans, där 58 procent av respondenterna återfanns inom kategorin 20–24 år. Minst spridning hade Skogsvetare och Skogsekonomi, som endast hade respondenter i två av sex kategorier. En tydlig dominans fanns i båda fallen inom kategorin 20–24 år med resterande i kategorin 25–32 år. Skogsmästare stack ut med att vara den enda gruppen som hade en majoritet i kategorin 25–32 år.

Figur 3. Andel respondenter i olika åldersgrupper, redovisat för respektive program.

3.2.3 Uppväxtmiljö

Frågan ställdes var majoriteten av respondenternas uppväxt varit, med svarsalternativen landsbygdsmiljö alternativt urban miljö. På frågan stack Forest and Landscape ut med att ha en majoritet som vuxit upp i urban miljö och Skogstekniker med att alla respondenter kom från landsbygdsmiljö. Skogsmästare, Skogskandidat och Skogsvetare hade alla en relativt lik fördelning, där de låg mellan 70–74 procent uppväxta i landsbygdsmiljö. Skogligt basår redovisade 58 procent från landsbygdsmiljö, vilket var relativt likt Skogsekonomi som låg på 50 procent, se Figur 4.

Figur 4. Andel respondenter som vuxit upp i landsbygdsmiljö respektive urban miljö, redovisat för respektive program.

3.2.4 Vårdnadshavare

Respondenterna fick frågan om de var vårdnadshavare eller ej. Här stack Skogskandidatprogrammet ut, där 37 procent svarade att de var vårdnadshavare. I de andra grupperna var det endast Skogsmästare som redovisade att de var vårdnadshavare, men då endast tio procent.

3.2.5 Tidigare gymnasieutbildning

På frågan om tidigare studerat gymnasium, var spridningen stor mellan de olika utbildningarna, se Figur 5.

Skogsmästare redovisade en relativt jämn spridning, där samhällsvetenskap var vanligast med 30 procent. Totalt sett var dock andelen som studerat naturbruksprogrammet lika stor, 30 procent. Detta då naturbruksprogrammet i frågan är uppdelad i två alternativ: Naturbruksprogrammet inriktning skog med 20 procent samt Naturbruksprogrammet övriga inriktningar med 10 procent.

I gruppen Skogligt basår var den vanligaste gymnasieutbildningen Naturvetenskap med 25 procent, men också en stor andel, 17 procent, hade studerat ekonomi. Det skogliga basåret var även den grupp som hade den största spridningen med respondenter representerade i nio program av 13 möjliga, inklusive alternativet ”annat program”.

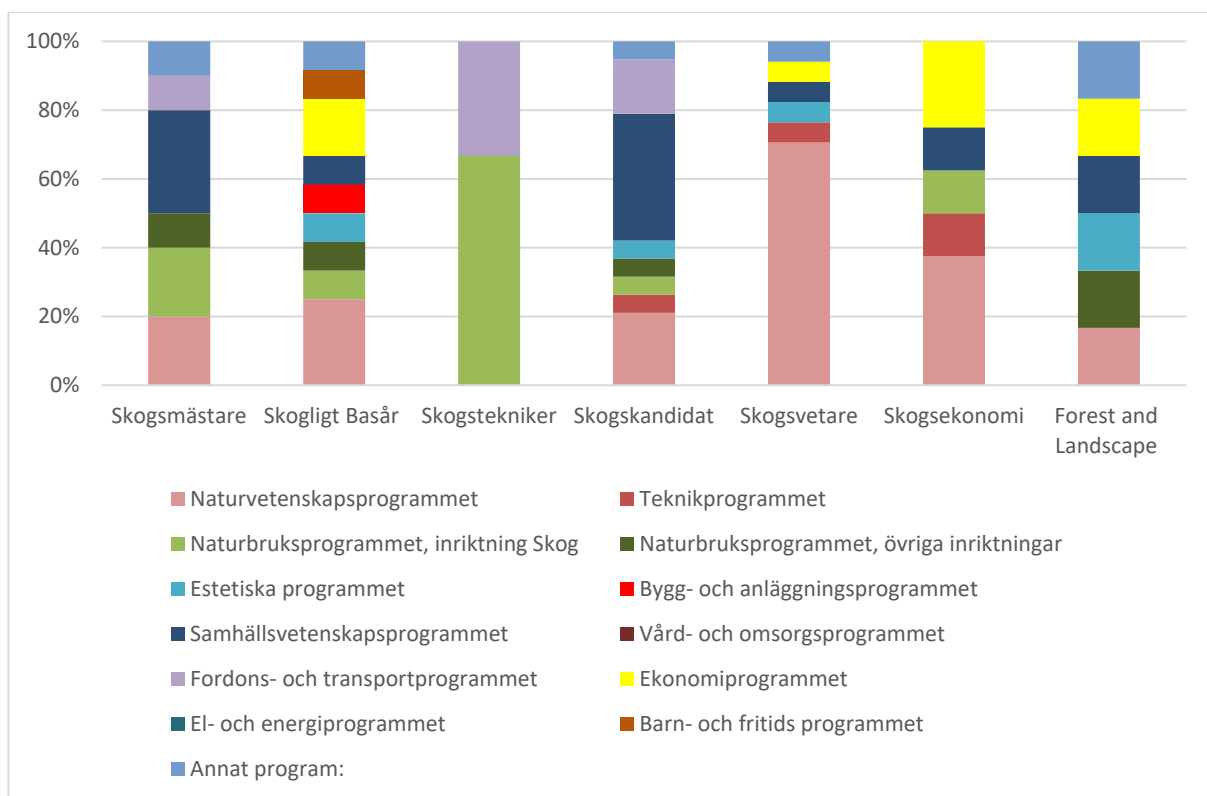
Skogstekniker hade en majoritet på 67 procent som studerat naturbruksprogrammet, men också 33 procent som studerat fordon och transport.

Skogskandidat stack ut som den grupp som hade den största andelen från samhällsvetenskap med 37 procent i kategorin. Även ekonomi var en vanlig utbildning, med 25 procent.

Skogsvetare stack ut som den grupp som hade störst andel från naturvetenskap, med 71 procent i denna kategori.

Inom Skogsekonomi hade 38 procent studerat naturvetenskap, men även ekonomi var en vanlig utbildning, med 25 procent i kategorin.

I gruppen Forest and Landscape återfanns en jämn spridning mellan sex olika program.

Figur 5. Andel respondenter fördelat på tidigare lästa gymnasieutbildningar, redovisat för respektive program.

3.2.6 Hur länge intresset för skog funnits

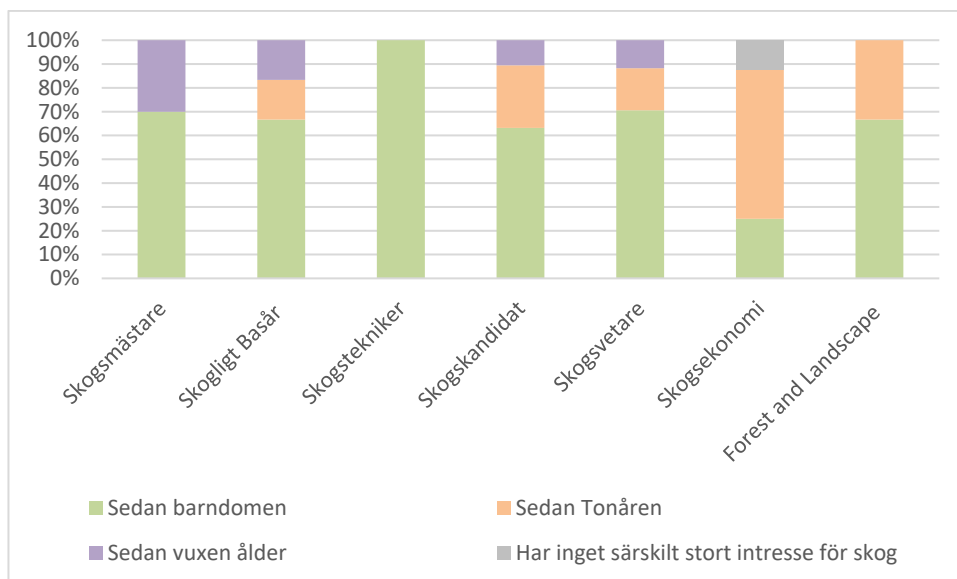
På frågan hur länge intresset för skog funnits, fick respondenterna tre olika ålderskategorier att välja på, samt ett val om det inte funnits något direkt intresse för skog, se Figur 6.

Skogligt basår, Skogskandidat och Skogsvetare hade profiler som var mycket lika varandra, där majoriteten, spannet 63–71 procent, i alla tre fallen haft intresset sedan barndomen. De tre programmen hade sedan en andel i spannet 17–26 procent som funnit intresset i tonåren och slutligen spannet 11–17 procent, som funnit intresset i vuxen ålder.

Forest and Landscape och Skogsmästare liknade även de ovan nämnda profil, där runt 70 procent haft intresset sedan barndomen. De stack dock ut när det kom till resterande andelar, där 30 procent av Forest and Landscape funnit intresset i tonåren och 30 procent av Skogsmästarna funnit intresset i vuxen ålder.

Skogsekonomi hade den största andelen av respondenter som funnit intresset i tonårsålder och också den enda grupp som har angivit svaret ”Har inget särskilt stort intresse för skog”, om än dock med endast 13 procent.

Skogstekniker stack ut med att alla respondenter haft intresset sedan barndomen.

Figur 6. Andel respondenter fördelat på tidpunkt för etablering av intresset för skog, redovisat för respektive program.

3.2.7 Hur grundades intresset för en skoglig utbildning

För att försöka fånga upp om det fanns någon tydlig påverkande faktor långt innan slutskedet av valet, som kunde vara av intresse för undersökningen, ställdes frågan hur respondenternas intresse för skoglig utbildning etablerats. Respondenterna ombands välja tre av tolv olika påståenden, se Bilaga 2. Utgångspunkten var de fem högst rankande valen, men i fallet med Skogskandidat och Forest and Landscape valdes fler alternativ ut, då de delade en femteplats, se Figur 7.

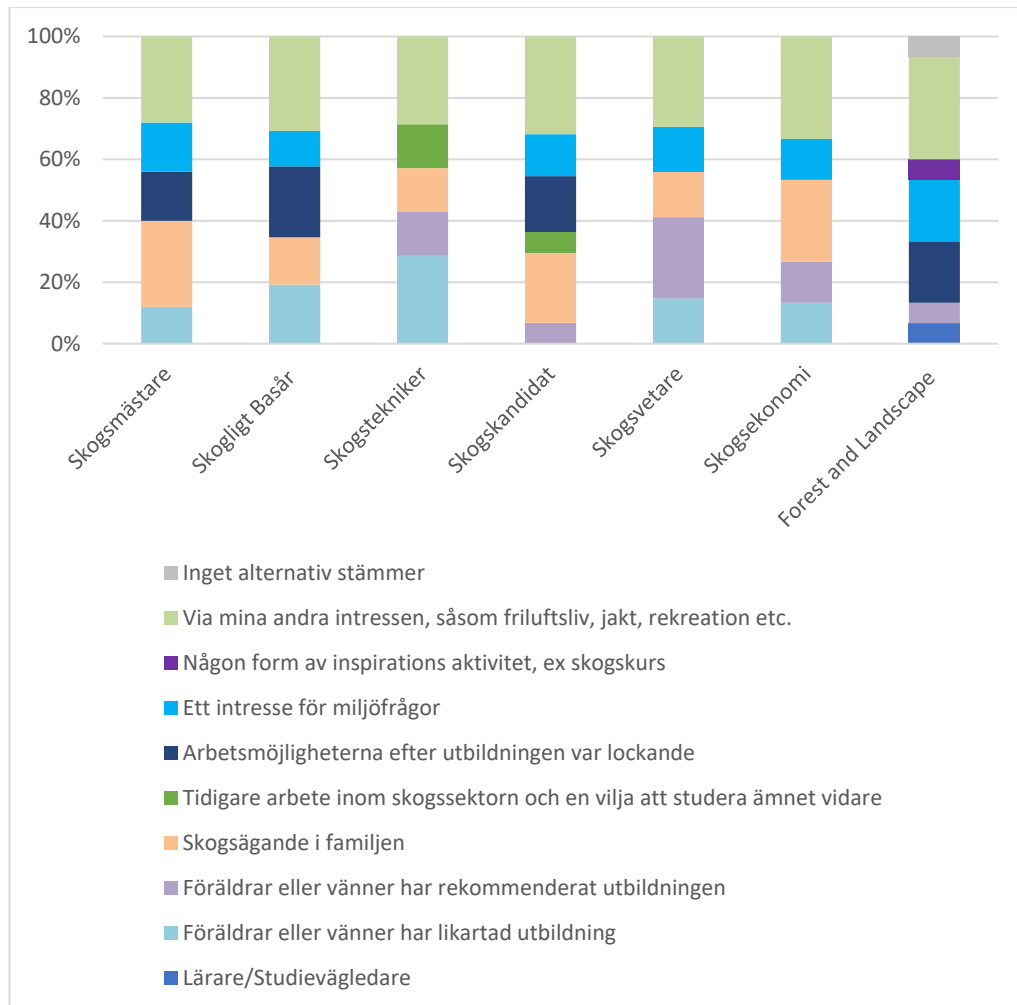
Skogsmästare och Skogligt basår delar här alla sina toppalternativ, dock med lite skiftande fördelning på de olika alternativen. För respondenter från de två programmen grundades intresset främst ”Via mina andra intressen, såsom friluftsliv, jakt, rekreation etc”.

Skogsvetare och Skogsekonomi delar även de alla sina toppalternativ, där det vanligaste alternativet i båda programmen också var ”Via mina andra intressen, såsom friluftsliv, jakt, rekreation etc”. De båda programmen hade även liknande andelar när det kom till alternativen ”Ett intresse för miljöfrågor” och ”Föräldrar och vänner med likartad utbildning”.

Skogstekniker, Skogskandidat och Forest and Landscape stack alla ut med att ha profiler som skiljer sig mycket åt från varandra och de andra programmen.

”Via mina andra intressen, såsom friluftsliv, jakt, rekreation etc” var den absolut vanligaste faktorn, som återkom inom alla program. Även ”Skogsägande i familjen” var en återkommande faktor som återfanns hos alla programmen, förutom Forest and Landscape.

”Såg reklam för utbildningen på sociala medier”, ”Hade inget direkt intresse för skog tidigare men utbildningen lät intressant” fanns med som alternativ, men återfanns inte som högst rankade inom något av programmen.

Figur 7. Andel respondenter högst rankade val om hur intresset för en skoglig utbildning grundats, redovisat för respektive program.

3.3 Direkt konkurrens

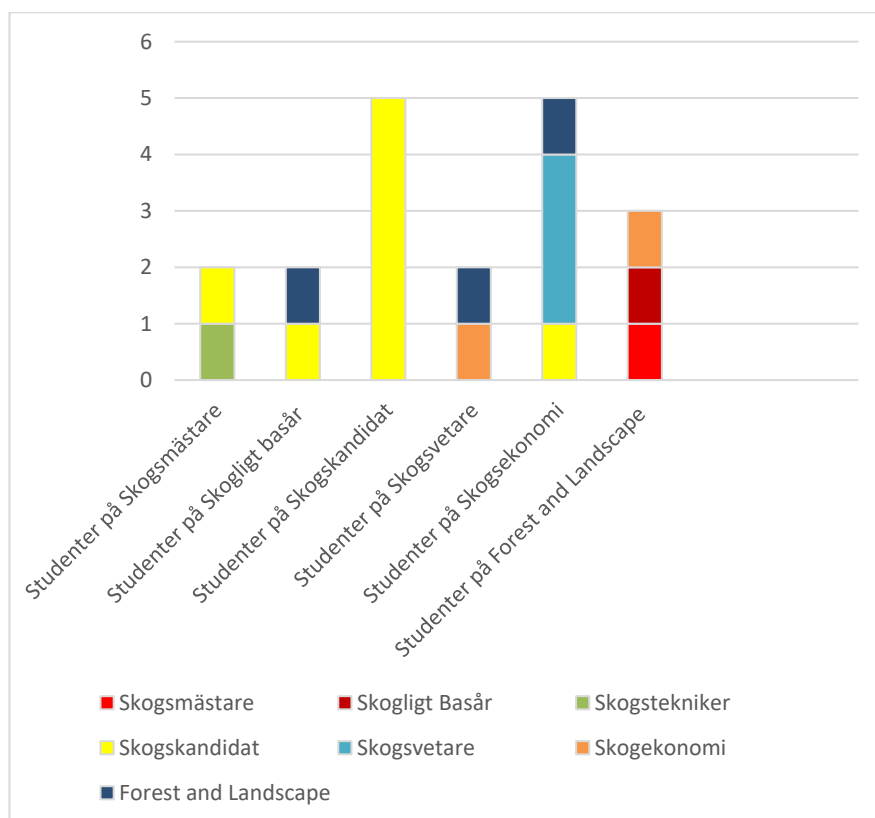
3.3.1 Sökta utbildningar

För att ta reda på det direkta konkurrensläget mellan skogliga utbildningar, ställdes frågan om respondenterna sökt någon annan av de skogliga utbildningar som ingår i undersökningen, specifikt till höstterminen 2021, se Figur 8.

Skogstekniker redovisade inga andra sökningar och redovisas därför inte i Figur 8. Inom Skogskandidat fanns det en tydlig intern konkurrens, då många respondenter angivit att de även sökt en annan inriktning, men samma program.

Även intern konkurrens fanns inom de tre nya jägmästarprogrammen, där en respondent från Skogsvetare angivit även sökning till Forest and Landscape, tre respondenter från Skogsekonomi hade även sökt Skogsvetarprogrammet och en respondent från Forest and Landscape hade sökt Skogsekonomi.

Gällande Skogsmästarprogrammet och det Skogliga basåret återfanns sökningar till dessa program endast hos Forest and Landscape, där en sökning gjorts till Skogliga basåret och en till Skogsmästarprogrammet.

Figur 8. Figuren visar antalet respondenter som sökt något av de andra utbildningsprogrammen, redovisat för respektive program.

Från Skogsmästare återfanns det totalt två respondenter som sökt något av de andra utbildningsprogrammen, där en respondent sökt till Skogstekniker och en till Skogskandidat. Från det Skogliga Basåret var det också två respondenter som redovisade att de sökt annat utbildningsprogram, där en sökt till Skogskandidat och en till Forest and Landscape.

3.3.2 Övervägda utbildningar

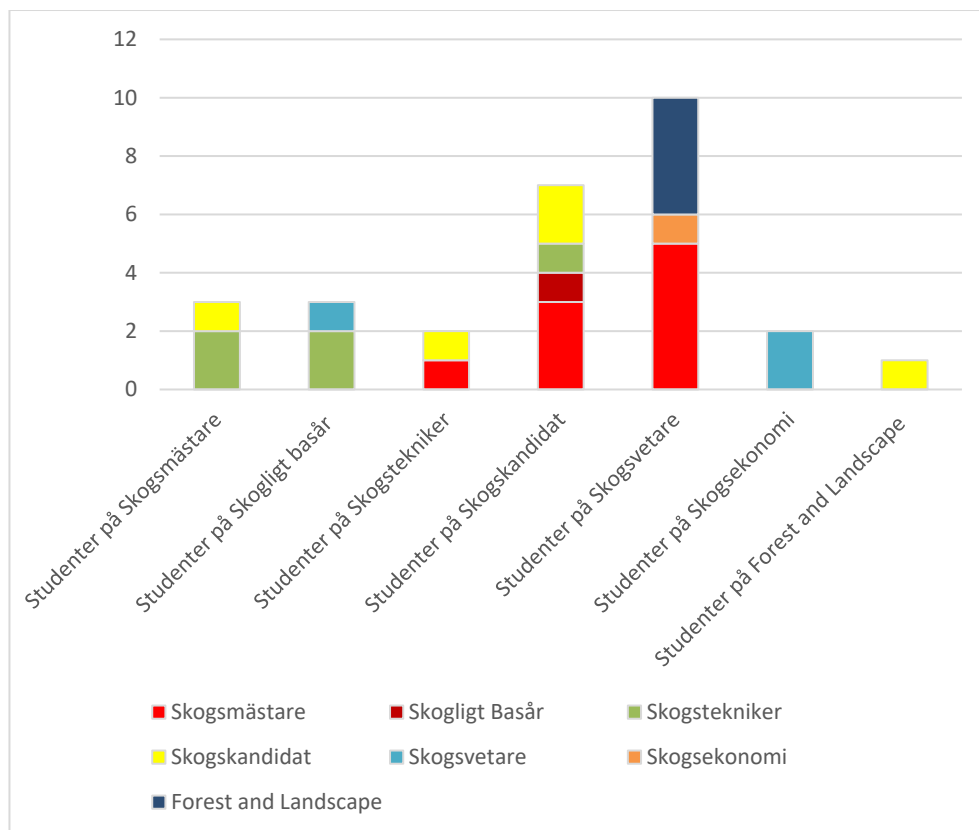
För att ytterligare undersöka konkurrensläget ställdes frågan till respondenterna om de, trots att de inte sökte, faktiskt övervägde någon annan skoglig utbildning.

Resultatet visade att ett visst övervägande fanns, se Figur 9. Flest överväganden till Skogsmästare och Skogligt basår återfanns hos Skogsvetare, med fem respondenter som övervägt Skogsmästare. Tätt därefter kom Skogskandidat, där tre

respondenter övervägt Skogsmästare och en Skogligt Basår. Även Skogstekniker hade angivit att en övervägt Skogsmästare. Utöver det återfanns inga överväganden till Skogsmästare/Skogligt basår från de andra utbildningarna.

Bland Skogsmästare och Skogligt basår redovisade två respondenter från vardera utbildning att de övervägt Skogstekniker. Utöver detta övervägde en respondent från Skogsmästare att studera Skogskandidat och en från Skogligt Basår övervägde Skogsvetare.

Skogskandidat är den utbildning som återkommer som övervägd från flest program, då den återfinns i fyra olika program. En intern konkurrens visas inom två av de nya Jägmästarprogrammen, där fyra respondenter från Skogsvetare angivit övervägande till Forest and Landscape och en Skogsekonomi, samt två respondenter från Skogsekonomi hade angivit övervägande till Skogsvetare.

Figur 9. Figuren visar antalet respondenter som övervägt någon av de andra utbildningsprogrammen, redovisat för respektive program.

3.3.3 Förstahandsval

Det ställdes även en fråga om den utbildning respondenterna studerar idag, var respondenternas förstahandsval. Denna fråga ställdes för att undersöka om det fanns något konkurrensläge mellan utbildningarna rent antagningsmässigt.

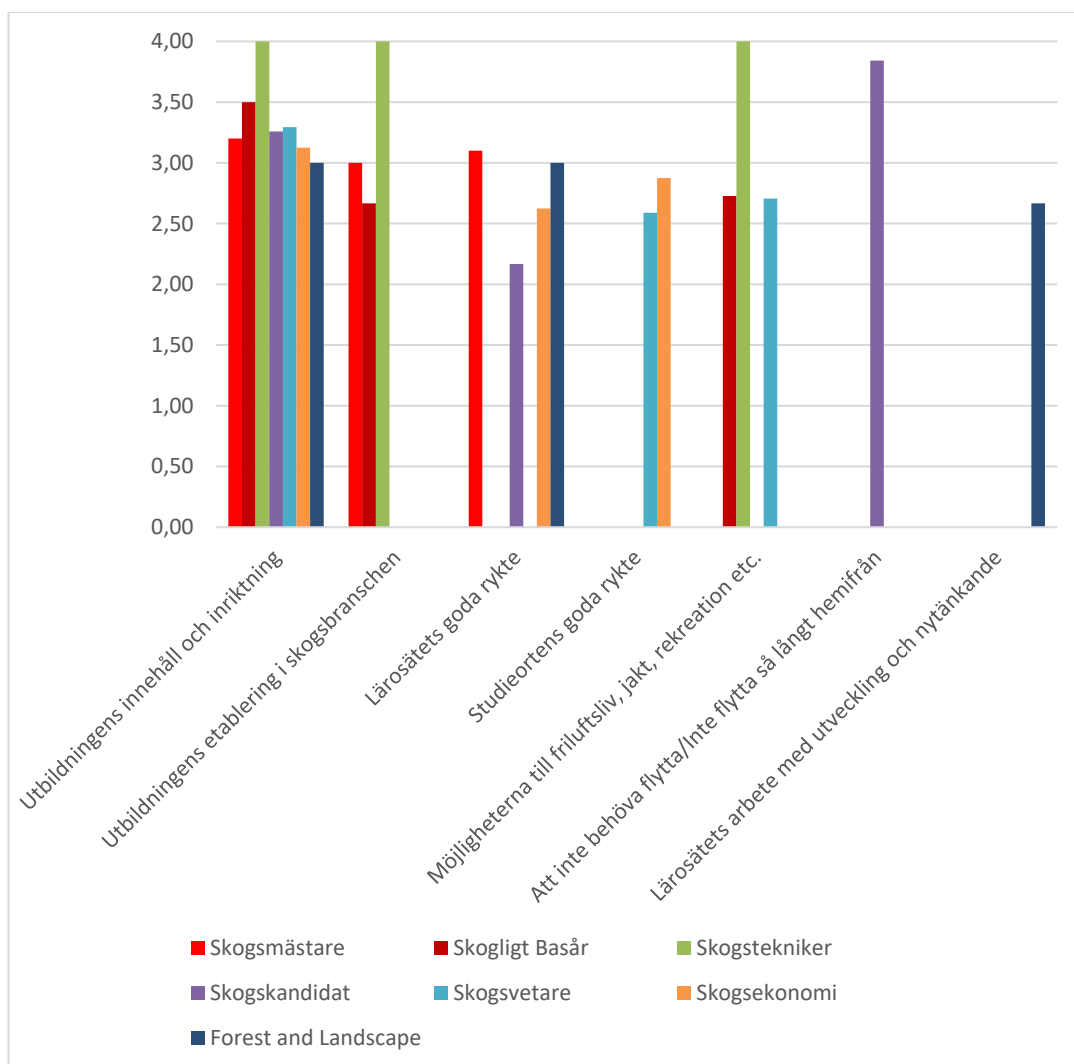
På frågan svarade samtliga respondenter från Skogsmästare, Skogligt basår och Skogstekniker att utbildningen de studerar idag var deras förstahandsval.

På samma frågade svarade 11 procent från Skogskandidat, sex procent från Skogsvetare, 13 procent från Skogsekonomi och 33 procent från Forest and Landscape att utbildningen inte var deras förstahandsval. Respondenterna ombads svara på vilken utbildning som varit deras förstahandsval, vilket visade att ingen av respondenterna hade någon av de andra skogliga utbildningarna som förstahandsval, bortsett från en respondent på Skogskandidat som sökt just Skogskandidat fast med en annan inriktning.

3.4 Avgörande faktorer

3.4.1 Mest avgörande faktorer för val av skoglig utbildning

För att konstatera vilka faktorer som varit mest avgörande för respondenternas val av utbildning, ombads de att skatta 14 olika påståenden, se Bilaga 2. Påståendena skattades mellan noll till fyra, där noll var ”instämmer inte alls” och fyra ”instämmer helt”. Av alla skattningar valdes de tre faktorer med högst medelvärde ut, se Figur 10.

Figur 10. Figuren visar en sammanställning av de tre viktigaste faktorerna för val av utbildning, redovisat för respektive program. Anges som en skattning mellan 0 och 4.

Som kan tydas i Figur 10 var ”Utbildningens innehåll och inriktning” den absolut vanligast förekommande faktorn, då den återkom som topp tre hos alla sju utbildningarna.

Den näst vanligaste var ”Lärosätets goda rykte”, som återfanns hos Skogsmästare, Skogskandidat, Skogsekonomi och Forest and Landscape.

Skogligt Basår och Skogstekniker hade alla sina faktorer gemensamt. Utöver ”Utbildningen innehåll och inriktning” har de även ”Utbildningens etablering i skogsbranschen” samt ”Möjligheterna till friluftsliv, jakt, rekreation etc”, som sina topp tre faktorer.

”Utbildningens etablering i branschen” återkommer även som toppfaktor för Skogsmästare och ”Möjligheterna till friluftsliv, jakt, rekreation etc” återkommer hos Skogsvetare.

”Studieortens goda rykte” delas av Skogsvetare som studerar i Umeå och Skogsekonomi som studerar i Uppsala.

Utöver det fanns det två utstickare som var ensamma om två olika toppfaktorer. Den ena är ”Att inte behöva flytta hemifrån/ inte flytta långt hemifrån”, som Skogskandidat, som är ett distansprogram, hade som en toppfaktor. Hela 89 procent av respondenterna hade rankat detta alternativ med en fyra, ”instämmer helt”. Den andra är ”Lärosätets arbete med utveckling och nytänkande” som återfinns hos Forest and Landscape, som studerar i Alnarp.

Faktorerna ”Utbildningens längd”, ”Storleken på lärosätet/klassen”, ”Förebild med liknande utbildning”, ”En stimulerande campusmiljö”, ”Tillgång på boende”, ”Studentkårens gamla anor och traditioner” och ”Kom inte in på högre prioriterade utbildningar” vara alla faktorer som var valbara, men som inte återfanns som topp faktorer hos något program.

3.5 Övrigt

En fråga ställdes till respondenterna om detta var första gången de studerat vid högskola. Bland Skogsmästare, Skogligt basår, Skogstekniker, Skogsvetare och Skogsekonomi visade resultatet att majoriteten studerade vid högskola för första gången. Däremot bland Skogskandidat och Forest and Landscape redovisade en majoritet att det inte var första gången de studerade vid högskola, i båda fallen runt 60 procent som svarade nej på frågan.

Som avslut på enkäten tillfrågades respondenterna om sitt helhetsintryck av sin utbildning de studerar idag. Detta var relevant ur ett konkurrensperspektiv, då nöjda studenter kan antas ha en större sannolikhet att stanna på sin valda utbildning och missnöjda studenter kan antas ha en större motivation att byta till andra övervägda utbildningar.

Svarsalternativen för frågan var en skattning mellan noll till fyra, där fyra representerar ”mycket nöjd” och noll ”missnöjd”.

Resultatet visade att Skogstekniker var de som var mest nöjda med sin utbildning, där det redovisades 4.0 i medel. Skogsmästare, Skogskandidat, Skogsvetare och Forest and Landscape låg alla på medelvärden mellan 3,18 – 3,33. Lägst rankat blev Skogligt basår på 2,70 och Skogsekonomi på 2,75 i medel.

Respondenterna fick även frågan om de upplevt en tydlighet i vilken examen de förväntas få efter utbildningen. Hos Skogsmästare, Skogligt Basår, Skogstekniker, Skogskandidat och Forest and Landscape var majoriteten av respondenterna medveten om vilken examen de studerade mot. Däremot bland Skogsvetare var det 65 procent och bland Skogsekonomi 50 procent som svarade att de inte hade en tydlig bild om förväntad examen.

En liknande fråga ställdes till respondenterna om de hade en tydlig bild över vilka arbetsmöjligheter de skulle ha efter avslutad utbildning. Skogsmästare, Skogligt Basår och Skogskandidat hade alla en tydlig bild över förväntade arbetsmöjligheter. Både Skogsekonomi och Forest and Landscape hade 50/50 procent på svar ja och nej. Minst andel med en tydlig bild över arbetsmöjligheter hade Skogstekniker med 67 procent och Skogsvetare med 53 procent, som svarat nej på frågan.

4. Diskussion

4.1 Resultat från studien

För att analysera data från de tre olika kategorierna ”Bakgrundsfaktorer”, ”Direkt konkurrens” och ”Avgörande faktorer”, behövde resultaten från de andra utbildningarna jämföras med Skogsmästare och Skogligt basår. Då likheter och skillnader ibland förekommer mellan Skogsmästare och Skogligt basår redovisas resultaten därför under benämningen ”Skogsmästarspåret”. Detta är en sammanvägning av likheter alt. påvisad konkurrens med antingen Skogsmästare eller Skogligt basår. Sammanvägningen har gjorts för att få ett mer enhetligt och lättöverskådligt resultat.

4.1.1 Bakgrundsfaktorer

Inom kategorin ”Bakgrundsfaktorer” påvisades likheter mellan Skogsmästarspåret och Skogskandidat vid ett flertal tillfällen, men även likheter mellan Skogsvetare förekom i viss grad.

Resultatet visade att på flera program hade respondenterna en liknande uppväxtmiljö. Från både Skogsmästarspåret, Skogskandidat, Skogsvetare och Skogstekniker redovisades att majoriteten haft sin uppväxt i landsbygdsmiljö. Vidare så delade Skogsmästarspåret och Skogskandidat liknande profiler gällande tidigare studerat gymnasium, där båda hade relativt stora och lika andelar som studerat Naturvetenskap och Samhällsvetenskap. Inom Skogsmästarspåret redovisades att majoriteten haft sitt intresse för skog sedan barndomen, något de delar med såväl Skogskandidat som Skogsvetare och Forest and Landscape, som samtliga även de hade en majoritet som funnit intresset i barndomen. Den vanligaste faktorn för hur intresset för skog kommit till inom Skogsmästarspåret, var via andra intressen såsom friluftsliv, jakt etc. och Skogsägande inom familjen. De andra utbildningarna hade en stor spridning gällande hur intresset etablerats, men Skogskandidat är ännu en gång mest lik, då även de har dessa två faktorer som sina vanligaste, se Figur 7.

Respondenter som redovisade att de var vårdnadshavare påvisades endast bland två program, Skogsmästarspåret, i detta fall endast bland Skogsmästare, och Skogskandidat. Skogsmästarspåret redovisade att 10 procent av respondenterna var vårdnadshavare, medan Skogskandidat redovisade hela 37 procent.

Gällande åldersfördelningen återfanns en stor spridning mellan de olika utbildningarna. Skogsmästarspåret och Skogskandidat hade en viss liknande målgrupp, då de båda hade representanter i de äldre ålderskategorierna. De flesta andra programmen hade en majoritet i åldersgruppen 20–24 år medan Skogsmästarspåret redovisade en majoritet i åldersgruppen 25–32 år. Skogskandidat hade en något äldre målgrupp än Skogsmästarspåret och redovisade en majoritet i 33–40 års ålder. En annan gemensam faktor var att Skogsmästarspåret och Skogskandidat var de enda program med representanter i kategorin 41–50 år. Som tidigare redovisats hade Skogskandidat en mycket hög

andel vårdnadshavare, vilket kan korrelera med den högre åldern inom studentgruppen.

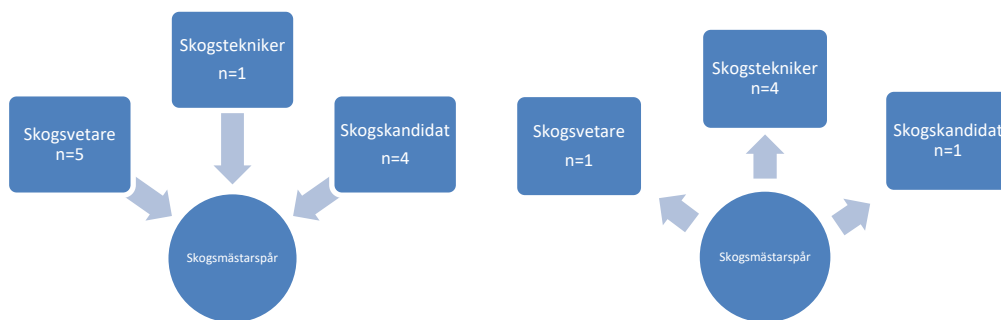
4.1.2 Direkt konkurrens

Den direkta konkurrensen baserades initialt på om respondenter från de olika programmen faktiskt även sökt in till Skogsmästarspåret. Emellertid visade resultatet att endast respondenter från ett program, Forest and Landscape, hade sökt in till Skogsmästarspåret, då i två fall. Från de andra linjerna redovisades inga andra sökningar till Skogsmästarspåret.

Frågan utvecklades sedan och gällde då i stället om de, även om de inte sökt, övervägt Skogsmästarspåret. Detta resultat var mer uttömmande och visade på en potentiell konkurrenssituation. Från Skogsvetare redovisades att fem respondenter övervägt Skogsmästarspåret. Därefter redovisades även att fyra respondenter från Skogskandidat och en respondent från Skogstekniker övervägt Skogsmästarspåret, se Figur 11.

Sett från det motsatta perspektivet, vilka utbildningar som respondenter från Skogsmästarspåret övervägt, visades en annan trend. Respondenter från Skogsmästarspåret hade i fyra fall övervägt Skogstekniker, ett fall övervägt Skogskandidat och i ytterligare ett fall övervägt Skogsvetare, se Figur 11.

Tolkar man då en del av den potentiella konkurrensen som det faktum att respondenter övervägt en utbildning men ändå valt en annan, så står Skogsvetarna och Skogskandidat för den största konkurrensen mot Skogsmästarspåret. Medan Skogsmästarspåret är den största konkurrenten gentemot Skogstekniker, se Figur 11.

Figur 11. Visar antalet (n) överväganden att studera Skogsmästarspåret från Skogsvetare, Skogstekniker och Skogskandidat och vice versa.

Så, det har konstaterats att flera respondenter från Skogskandidat och Skogsvetare kunde tänka sig Skogsmästarspåret, men valde i slutändan sin idag studerade utbildning. Detta stärks även med analysen av bakgrundsfaktorer som indikerar att återkommande likheter finns bland Skogsvetare/Skogskandidat gentemot Skogsmästarspåret. Vilka är då de avgörande faktorerna som bidrar till att studenterna ändå väljer Skogsvetare och Skogskandidat före Skogsmästarspåret?

4.1.3 Avgörande faktorer

När det kommer till avgörande faktorer så var den absolut vanligaste faktorn *"utbildningens innehåll och inriktning"*. Den återfanns bland samtliga sju utbildningarnas topp tre val. Ser man till tidigare hänvisad studie "Valfrihet och konkurrens", där (Lund 2007) lyfter aspekten om profilering av utbildningar för att ge elever och studenter en faktisk möjlighet till ett fritt val, kan detta högst valda alternativ speglas i att utbildningarnas innehåll och inriktning faktiskt spelar en stor roll. Det kan då tolkas som att de reformer som är gjorda av Jägmästarprogrammet samt pågående reform av Skogskandidat, är i stort främjande ur profileringssynpunkt och därmed också för det fria valet, från studenternas perspektiv.

Som tidigare konstaterats hade alla utbildningarna *"utbildningens innehåll och inriktning"* som en av sina avgörande faktorer. Nedan redovisas sedan de två, alltså tre i fallet med Skogsmästarspåret pga. sammanvägningen, mest avgörande faktorerna för vardera program.

Skogsmästarspåret redovisade att följande faktorer varit avgörande för deras val av utbildning:

"Lärosätets goda rykte"

"Utbildningens etablering i branschen"

"Möjligheterna till friluftsliv, jakt, rekreation etc."

Skogsteknikernas andra två avgörande faktorer:

"Utbildningens etablering i branschen"

"Möjligheterna till friluftsliv, jakt, rekreation etc."

Skogskandidaternas andra två avgörande faktorer:

"Lärosätets goda rykte"

"Att inte behöva flytta hemifrån/inte flytta långt hemifrån"

Skogsvetarnas andra två avgörande faktorer:

"Studieortens goda rykte"

"Möjligheter till friluftsliv, jakt, rekreation etc."

Forest and Landscapes andra två avgörande faktorer:

"Lärosätets goda rykte"

"Lärosätets arbete med utveckling och nytänkande".

Skogsekonomis andra två avgörande faktorer:

"Lärosätets goda rykte"

"Studieortens goda rykte"

Här ges ett tydligt svar på frågeställningen gällande vad som är de mest avgörande faktorerna för vardera utbildning. Det går även att tyda ut aspekter som är intressanta ur konkurrenssynpunkt, vilket utvärderas ytterligare i nästa kapitel i den sammanställda analysen.

4.1.4 Sammanställd analys

Sammanställningen av all konstaterad data ger oss resultatet att de största potentiella konkurrenterna gentemot Skogsmästarspåret är Skogstekniker, Skogskandidat och Skogsvetare.

Gällande Skogstekniker fanns ett visst konkurrensläge mellan Skogsmästarspåret och Skogstekniker, dock ur vinkeln att Skogsmästarspåret är den största konkurrenten gentemot Skogstekniker, se Figur 11. Detta stärks ytterligare genom att analysera de avgörande faktorerna för de båda programmen, då Skogstekniker de facto delar alla sina avgörande faktorer med Skogsmästarspåret, vilket tyder på att studentgrupperna har liknande tank när det gäller utbildningsval. Det potentiella konkurrensläget stärks även av programmens likhet i utformning, som grundar sig i programmens gemensamma historia (Angelstam et al. u.å.), samt behörighetskrav, se Bilaga 1. Detta gör att utbildningarna hamnar mer i ett direkt konkurrensläge med varandra jämfört med andra utbildningar. Dock ska poängteras att underlaget från just Skogstekniker var mycket skalt, endast tre respondenter. Vid en högre svarsfrekvens hade resultatet kunnat yttra sig annorlunda. Då frågeställningen gäller om det finns program som utgör konkurrens gentemot Skogsmästarspåret och inte tvärtom, tas ingen vidare beaktning av Skogstekniker i den fortsatta analysen.

Skogskandidat återkommer frekvent som ett program med många gemensamma nämnare med Skogsmästarspåret, både i bakgrundsfaktorer och i den direkta konkurrensen. Vid en första anblick kan därför detta program antas vara det som potentiellt är den största konkurrenten gentemot Skogsmästarprogrammet. Skogskandidat återkom med likheter på fyra olika bakgrundsfaktorer, redovisade fyra överväganden att studera Skogsmästarspåret och en respondent från Skogsmästarspåret hade övervägt att studera Skogskandidat, se Figur 11. Det finns dock andra faktorer som talar emot att Skogskandidat skulle vara den största konkurrenten, nämligen den nischade målgruppen.

I analysen har tidigare konstaterats att skogskandidat har en generellt högre medelålder, den i särklass största andelen vårdnadshavare och en hög andel som studerat vid högskola förut. Adderar man ihop dessa fakta med en av deras presenterade avgörande faktorer *"Att inte behöva flytta hemifrån/inte flytta långt*

hemifrån”, utkristalliserar sig det faktum att studenter vid detta program är av en väldigt specifik målgrupp. Med vissa generella antaganden kan man ponera att denna målgrupp är medålders personer som redan startat familj, har permanent boende, men ändå tar möjligheter att skola om i vuxen ålder. Skogskandidat är som känt en distansutbildning och Skogsmästarspåret är en utbildning som, vid normala förhållanden, bedrivs helt på plats. Konstaterandet blir då, att grund för konkurrens mellan Skogskandidat och Skogsmästarspåret visst påvisats, men att den nischade målgruppen hos Skogskandidat i slutändan gör att konkurrensläget inte är direkt applicerbart. Detta då målgruppens förutsättningar är det som mest avgör i det slutgiltiga valet. Valet blir då en distansutbildning som går att kombinera med resterande ”livspussel”, vilket inte står i direkt konkurrens med Skogsmästarspåret på plats baserade utbildning.

Den konkurrent som då återstår är Skogsvetare. Det potentiella konkurrensläget mellan Skogsvetare och Skogsmästarspåret har även det påvisats flertalet gånger, bland annat genom likheter i två bakgrundsfaktorer, och i den direkta konkurrensen redovisades fem överväganden till att studera Skogsmästarspåret och ett övervägande fanns från Skogsmästarspåret att studera Skogsvetare, se Figur 11. Vägs sedan avgörande faktorer in i analysen, framkommer vissa intressanta antaganden.

Skogsmästarspåret och Skogsvetare delar två avgörande faktorer: ”*Utbildningens innehåll och inriktning*” och ”*Möjligheter till friluftsliv, jakt, rekreation etc.*”. Skogsvetare redovisar sedan att en av deras viktigaste faktorer var ”*Studieortens goda rykte*”, vilket då refererar till studieorten Umeå. Resultatet kan då tolkas som att flera respondenter från Skogsvetare hade kunnat tänka sig att studera Skogsmästarspåret, men att den mindre studieorten Skinnskatteberg gjorde att valet blev Skogsvetare i Umeå. Däremot skiljer sig behörighetskraven mellan de olika utbildningarna, som kan ses i Bilaga 1. Dock visade resultatet att runt 20 procent av respondenterna i Skogsmästarspåret har den naturvetenskapliga gymnasieutbildningen som krävs för Skogsvetare, se Figur 5 och Bilaga 1.

4.1.5 Jämförelse med befintlig kunskap

Sett till tidigare efterforskning, kan det konstateras att SLU har arbetat mycket för att främja sin position på en konkurrensutsatt marknad, då främst genom projektet med att fördubbla antalet studenter under en 10 års period (Torén & Holmgren u.å.). En del av det som gjorts i projektet är den reform av Jägmästarprogrammet, som genererat tre nya kandidatprogram med olika profileringar. Den tydligare profileringen av utbildningar är något som uppmuntras (Lund 2007), för att främja den faktiska valfriheten. Men, det är också viktigt ur ett konkurrensperspektiv.

Resultatet innebär dock en viss kontraproduktivitet för SLU och dess projekt ”fördubbla antalet studenter”, då den interna konkurrensen inte främjar projektets mål. SLU:s fördubblingsprojekt är något som kan refereras tillbaka till studien (Holm & Lundström 2011), där det konstateras att ett en stark drivkraft till att manövrera i positiv riktning på en konkurrerande marknad, kan få vissa sidoeffekter. Sidoeffekterna som refereras till i studien, handlar om att den ökade konkurrerande drivkraften kan bidra till att den pedagogiska rollen och

utbildningskvalitén får allt mindre betydelse och att studentantal blir det som hamnar i största fokus (Holm & Lundström 2011). I fallet med SLU:s fördubblingsprojekt, kan sidoeffekterna bli att den interna konkurrensen bidrar till ett faktiskt mindre studentunderlag på längre sikt. Detta kan dock kompenseras upp med det studentunderlag som erhålls med de nya kandidatprogrammen Skogsekonomi och Forest and Landscape. Skogsvetare är det program som är mest likt det tidigare Jägmästarprogrammet. Det kan då antas att konkurrensen mellan Skogsmästarspåret och Jägmästarprogrammet/Skogsvetare inte är någon ny företeelse och således påverkas inte konkurrensläget mellan utbildningarna direkt av den nya reformen av Jägmästarprogrammet.

När det kom till avgörande faktorer framkom mycket intressanta resultat, som var av stor vikt även för analysen av konkurrensläget. I studien gjord vid ett universitet i Portugal (Simões & Soares 2010), konstaterades att de viktigaste faktorerna för val av utbildning var dels den information som gick att finna om utbildningarna innan själva valet, dels den geografiska placeringen av utbildning i förhållande till hemmet och utbildningen goda rykte. Vid en jämförelse med resultatet som framgick i den här studien, visar det att faktorn med var utbildningen är placerad, inte är en fullt så viktig faktor som i referensstudien. En vinkling på formuleringen kan ge svaret att den visst är viktig, men då främst för Skogskandidat, som ser att det är av stor vikt att utbildningen inte har någon faktisk fast placering, utan bedrivs på distans. Detta är den enda studentgrupp som har värderat utbildningens placering i förhållande till hemmet. Annars är det bara Skogsvetare som har haft denna faktor delvis som ett avgörande, men med utbildningens placering i förhållande till en studieort med gott rykte, inte hemmet.

Den andra avgörande faktorn som konstaterades i referensstudien var programmets goda rykte, vilket mer stämmer överens med de data som har konstaterats i den här studien. Vid frågan om avgörande faktorer redovisade Skogsmästarspåret, Skogskandidat, Skogsekonomi och Forest and Landscape att ”lärosätets goda rykte” var ett av deras topp val.

4.1.6 Kritisk granskning

Styrkor med studien är det långa tidsspännet, nästan ett år från början till slut, som undersökningen pågick samt det breda urvalet av undersökta utbildningar. Respondenterna fick sina första utskick bara några veckor efter att de börjat på sin nya utbildning. Detta gör att respondenterna hade tankegången kring sina val färskt i minnet, vilket är av stor relevans för studien. Extrautskicket som gjordes till Skogsvetarprogrammet på grund av låg procentuell svarsfrekvens, som gjordes närmare åtta månader efter det första, kan ha påverkat denna aspekt för den specifika gruppen. Dock gjordes bedömningen att det var av stor vikt att få in användbar data, så att även denna kategori kunde inkluderas i studien. Det var även en avvägning om resultaten från Skogstekniker, som hade mycket lågt antal respondenter, men med en relativt bra procentuell svarsfrekvens, skulle få ingå i undersökningen. I slutresultatet valdes ändå att ta med denna urvalsgrupp, baserat på den procentuella svarsfrekvensen för gruppen.

Enkätmetoden som användes för insamling av data, var i grunden en bra metod. Dock vägdes inte aspekten in att respondenterna senare skulle delas in i sju olika grupper, baserat på vilken utbildning de gick. Detta medförde att en högre svarsfrekvens totalt hade varit önskvärd, då frekvensen väl uppdelad efter utbildning blev relativt låg i vissa grupper. Detta påverkade såklart legitimiteten i hela resultatet, men då svarsfrekvensen per grupp ändå framgår tydligt i rapporten, anses det ändå ge en ärlig bild av legitimitet i redovisad data.

En aspekt som inte heller vägdes in, var att resultatet mellan Skogsmästare och Skogligt basår kunde skilja sig åt i enkätsvaren. Detta medförde ett försvårande att analysera data. De båda programmen vägdes då ihop till ”Skogsmästarspåret”. Resultatet analyserades gentemot om andra program hade likheter med något av programmen inkluderade i ”Skogsmästarspåret”, för att sedan göra ett sammantaget antagande om konkurrens. Önskvärt hade varit att data från de båda programmen hade vägts samman från start och inte redovisats som två separata.

Vid enkätens uppbyggnad lades mycket fokus på att ge användbara och uttömmande svar, som skulle ge svar på studiens frågeställningar. Något som dessvärre inte fick samma fokus, var aspekten om hur data i ett senare skede skulle komma att sammanställas. I enkäten ingår det många olika typer av frågor, allt från fritextsvar, ja/nej och skattningsfrågor. För att underlätta analysen av data skulle man ha fokuserat på en typ av frågor. Fråga 14, se Bilaga 2, inkluderades inte i resultatet då den inte genererade något mervärde för studien. Frågan gällde prioriteringsordningen på den utbildning respondenterna studerade idag.

I utformningen av enkäten frångicks även konceptet att Skogskandidaten var uppdelad i två separata inriktningar. Detta ledde till att data fanns i två olika former, en där de var samma och en separerade. Detta medförde svårigheter när data skulle analyseras och det valdes därför att slås ihop till en och samma grupp. Ur studiens perspektiv ansåg jag att detta var en rimlig sammanslagning att göra, något som styrks av att utbildningen i dagsläget är en och samma vid ansökning (Linnéuniversitetet 2021).

Att ha med Skogligt basår var ett övervägande som gjordes, då den urvalsgruppen är den som mest nyligen gjort sitt aktiva val av utbildning. Nu i efterhand kan den metoden ifrågasättas, då resultaten från Skogligt basår och Skogsmästare ibland skiljer sig och ett ställningstagande fick tas vid flera aspekter hur analysen skulle förhålla sig till det. Om detta program, som tidigare poängterats, räknats som samma, skulle inte denna problematik uppstått på samma vis.

För att förbättra materialet skulle frågorna i enkäten varit mer av samma typ, Skogsmästare och Skogligt basår skulle gått samman under namnet ”Skogsmästarspåret” från start, namnsättningen/grupperingarna gällande utbildningarna skulle varit konsekvent från början, och ett tidigare ställningstagande skulle ha gjorts om vilka minimigränser som skulle finnas för att faktiskt kunna använda erhållen data.

4.1.7 Praktisk relevans

Resultatet från denna undersökning är av praktiskt relevans för alla undersökta programinstitutioner, i olika grad. Ur konkurrenssynpunkt är den mest användbar för Skogsmästarskolan, då undersökningen varit riktad för att upptäcka konkurrens just i förhållande till Skogsmästarspåret. Däremot är den även av praktiskt relevans för de andra utbildningsinstitutionerna som undersökts, då konkurrensen även berör dem i vissa fall. De avgörande faktorerna har ställts som en generell frågeställning och är därmed likvärdigt användbar för alla iblandade institutioner. Genom att analysera de avgörande faktorerna, kan institutionerna bättre lära känna sin studentgrupp och vad de värderar. Genom att se faktorerna som styrkor i de olika programmen, har institutionerna möjlighet att stärka sina profiler och på så vis främja sitt framtida studentunderlag.

Vidare forskning på ämnet behövs definitivt. Denna undersökning har bara omfattat de första årskullarna från de nya kandidatprogrammen vid SLU, och det är av stort intresse att undersöka om andra trender visar sig framöver. Även det faktum att Skogskandidat står inför en reform till hösten 2022, gör ämnet än mer angeläget att studera vidare.

4.1.8 Slutsatser

Resultatet från den här studien visar alltså att profilering minskar det direkta konkurrensläget. Detta blir tydligt dels genom det icke existerande konkurrensläget mellan Skogsmästarspåret i förhållande till Skogsekonomi och Forest and landscape, dels genom dementerande av konkurrensläget som kunnat göras mellan Skogsmästarspåret och Skogskandidat, pga. Skogskandidats profilering som en distansutbildning. Det omvända konkurrensläget som existerar mellan Skogstekniker och Skogsmästarspåret, är också något som styrker att liknande profilering ökar det direkta konkurrensläget, se Bilaga 1.

Störst konkurrens återfanns mellan Skogsvetare och Skogsmästarspåret, vilket därmed visar att två faktiska SLU-utbildningar är de som konkurrerar mest. Även här styrks att liknande utbildningsprofiler bidrar till det direkta konkurrensläget, se Bilaga 1. Skogsvetare är det program som är mest likt det tidigare Jägmästarprogrammet. Det kan då antas att konkurrensen mellan Skogsmästarspåret och Jägmästarprogrammet/Skogsvetare inte är någon ny företeelse och således påverkas inte konkurrensläget mellan utbildningarna direkt av den nya reformen av Jägmästarprogrammet.

Avgörande faktorer för de olika utbildningarna var mycket spridda, men en faktor som alla utbildningar värderade högt var *"Utbildningens innehåll och inriktning"*. För Skogskandidat var *"Att inte behöva flytta hemifrån/inte flytta långt hemifrån"* en avgörande faktor som hade stor påverkan på det slutgiltiga resultatet av den här studien. Detsamma gällde för Skogsvetare som hade *"Studieortens goda rykte"* som en avgörande faktor som var av stor betydelse för studien.

Om det finns risk för ett minskat studentunderlag för Skogsmästarprogrammet är för tidigt att säga. För att konstatera detta behövs fler undersökningar längre fram, för att tyda trender ur ett längre perspektiv.

Referenser

- Angelstam, P., Andersson, K., Axelsson, R., Elbakidze, M., Högberg, H., Nordberg, M., Törnblom, J. & Lantbruksuniversitet, S. (u.å.). Skogsbruk och skoglig utbildning: förr, nu och i framtiden. 22
- Campus och boende | Studentwebben* (u.å.). SLU.SE.
<https://student.slu.se/studentliv/campus/> [2022-05-31]
- Eljertsson, G. (2019). *Enkäten i praktiken - En handbok i enkätmetodik*.
- Gammalkroppa Skogsskola & Konferens – Det naturliga valet (u.å.).
<https://www.gammalkroppa.se/> [2022-05-31]
- Holm, A.-S. & Lundström, U. (2011). “Living with Market Forces” Principals’ Perceptions of Market Competition in Swedish Upper Secondary School Education. *Education Inquiry*, 2 (4), 601–617.
<https://doi.org/10.3402/edui.v2i4.22002>
- How to Calculate Sample Size for a Survey* (u.å.). SurveyMonkey.
<https://sv.surveymonkey.com/mp/sample-size/> [2022-03-30]
- Japex, L. (1997). *Minska bortfallet*. Stockholm: SCB.
- Jägmästare* (u.å.). SLU.SE. <https://www.slu.se/utbildning/program-kurser/yrkesexamen/jagmastarexamen/> [2021-09-08]
- Linnéuniversitetet (2015). *Utbildningsplan Skogskandidatprogrammet 180hp*. (2020/4065–3.1.1.3).
<https://kursplan.lnu.se/utbildningsplaner/utbildningsplan-TGSKO-5.pdf>
- Linnéuniversitetet (2021). *Utbildningsplan Skogskandidatprogrammet 180hp*. (2021/4842–3.1.1.3).
<https://kursplan.lnu.se/utbildningsplaner/utbildningsplan-TGSKP-1.pdf>
- Lund, S. (2007). Valfrihet och konkurrens: Utvecklingstendenser inom gymnasieutbildningen.
- Om konkurrens | Konkurrensverket* (u.å.).
<https://www.konkurrensverket.se/konkurrens/om-konkurrens/> [2022-04-18]
- Simões, C. & Soares, A.M. (2010). Applying to higher education: information sources and choice factors. *Studies in Higher Education*, 35 (4), 371–389.
<https://doi.org/10.1080/03075070903096490>

Skog och träteknik (u.å.). *Lnu.se*. <https://lnu.se/mot-linneuniversitetet/Organisation/fakulteten-for-teknik/mot-fakulteten/skog-och-tra/> [2022-04-18]

Skogligt basår (u.å.). *SLU.SE*. <https://www.slu.se/utbildning/program-kurser/program-pa-grundniva/bastermin/skogligt-basar/> [2021-09-07]

Skogskandidatprogrammet startar hösten 2016 (u.å.). *Lnu.se*. <https://lnu.se/mot-linneuniversitetet/aktuellt/nyheter/2016/skogskandidatprogrammet-startar-hosten-20162/> [2021-09-07]

Skogsmästare (u.å.). *SLU.SE*. <https://www.slu.se/utbildning/program-kurser/program-pa-grundniva/skogsmastare/> [2021-09-07]

Structure of education | Studentwebben (u.å.). *SLU.SE*. <https://student.slu.se/en/study-support/study-planning/structure-of-education-the-bologna-process/> [2022-04-18]

Svensk, R. (1989). *Skogvaktaren 1889-1989*. Eskilstuna: Sveriges Skogstjänstemannaförening.

Torén, J. & Holmgren, K. (u.å.). Färdplan för fördubblat antal SLU-studenter. 45

UHR - Antagningsstatistik (u.å.). <https://statistik.uhr.se/> [2021-09-07]

Utbud och efterfrågan (u.å.). *Ekonomifakta*. <https://www.ekonomifakta.se/nationalekonomisk-teori/utbud-och-efterfragan/> [2022-04-18]

Värden, S.E. (u.å.). BASKUNSKAPER OCH PERSONLIG UTVECKLING. 8

Bilagor

Bilaga 1: Behörighet och Examina

Behörighetskrav Skogsmästarprogrammet:

Grundläggande behörighet

Samt:

Skoglig grundutbildning*

Skoglig yrkeserfarenhet 6 månader** (*Skogsmästare* u.å.)

Examen: Yrkesexamen Skogsmästare

(*Skogsmästare* u.å.)

Behörighetskrav Skogligt Basår:

Grundläggande behörighet

Examen: Endast behörighetsgivande

(*Skogligt basår* u.å.)

Behörighetskrav skogstekniker:

Grundläggande högskolebehörighet

Samt:

Skoglig grundutbildning*

Skoglig yrkeserfarenhet**

(*Behörighetskrav – Gammelkroppa Skogsskola & Konferens* u.å.)

Examen: Skogsteknikerexamen

Behörighetskrav Skogskandidat inriktning Skogsförvaltning:

Grundläggande behörighet

Examen: Filosofie kandidatexamen med inriktning skoglig förvaltning

Behörighetskrav Skogskandidat inriktning Skogsekologi:

Matematik 3b/c

Naturkunskap 2

Examen: Filosofie kandidatexamen med inriktning Skogsekologi

(Linnéuniversitetet 2015)

Behörighetskrav Skogsvetare

Biologi 2

Fysik 1a/(1b1 + 1b2)

Kemi 2

Matematik 4

Examen: Kandidatexamen i Skogsbruksvetenskap alt. Kandidatexamen i Biologi

Behörighetskrav Skogsekonomi

Matematik 3b/c

Naturkunskap 1b/(1a1+1a2)

Samhällskunskap 1b/(1a1+1a2)

Examen: Kandidatexamen i Skogsbruksvetenskap alt. Kandidatexamen i Företagsekonomi

Behörighetskrav Forest and landscape

Matematik 2a/b/c

Naturkunskap 2

Samhällskunskap 1b/(1a1+1a2)

Engelska 6

Examen: Kandidatexamen i Skogsbruksvetenskap alt. Kandidatexamen i Landskapsarkitektur

(Eriksson 13/9-21)

Bilaga 2: Enkät, Nya skogliga studenter

1. Bakgrundsinformation	Jag är..
	Kvinna
	Man
	Annat
2. Bakgrundsinformation	Vilken ålderskategori tillhör du?
	Under 20 år
	20-24 år
	25-32 år
	33-40 år
	41-50 år
	51 år eller äldre
3. Bakgrundsinformation	Vilket program studerade du på gymnasiet?
	Naturvetenskapsprogrammet
	Teknikprogrammet
	Naturbruksprogrammet, inriktning Skog
	Naturbruksprogrammet, övriga inriktningar
	Estetiska programmet
	Bygg- och anläggningsprogrammet
	Samhällsvetenskapsprogrammet
	Vård- och omsorgsprogrammet
	Fordons- och transportprogrammet
	Ekonomiprogrammet
	El- och energiprogrammet
	Barn- och fritids programmet
	Annat program:
4. Bakgrundsinformation	Är detta första gången du studerar vid högskola/universitet? Gäller såväl fristående kurser som program.
	Ja, det här är första gången jag studerar vid högskola/universitet
	Nej

5. Bakgrundsinformation	Är du vårdnadshavare?
	Ja, jag är vårdnadshavare (Barn 0-18 år)
	Nej
6. Bakgrundsinformation	Majoriteten av min uppväxt var i..
	Landsbygdsmiljö
	Urban miljö
7. Bakgrundsinformation	Hur länge har du haft intresse för skog?
	Sedan barndomen
	Sedan Tonåren
	Sedan vuxen ålder
	Har inget särskilt stort intresse för skog
8. Bakgrundsinformation	Var grundades ditt intresse för en skoglig utbildning? Välj max 3 val.
	Lärare/Studievägledare
	Föräldrar eller vänner har likartad utbildning
	Föräldrar eller vänner har rekommenderat utbildningen
	Skogsägande i familjen
	Såg reklam för utbildningen på sociala medier
	Tidigare arbete inom skogssektorn och en vilja att studera ämnet vidare
	Arbetsmöjligheterna efter utbildningen var lockande
	Ett intresse för miljöfrågor
	Någon form av inspirations aktivitet, ex skogskurs
	Via mina andra intressen, såsom friluftsliv, jakt, rekreation etc.
	Hade inget direkt intresse för skog tidigare men utbildningen lät intressant
	Inget alternativ stämmer
9. Utbildning idag	Vilken av följande utbildningar studerar du idag?
	Skogsmästarprogrammet, SLU
	Skogligt Basår, SLU
	Skogsteknikerprogrammet, Gammelkroppa Skogsskola

	Skogskandidatprogrammet inriktning Skoglig förvaltning, Linnéuniversitetet
	Skogskandidatprogrammet inriktning Skogsekologi, Linnéuniversitetet
	Skogsvetarprogrammet, SLU
	Skogsekonomi, SLU
	Forest and Landscape, SLU
10. Utbildning idag	För att bedöma vad du tyckte var viktigt när du valde din utbildning kommer här ett antal påståenden. Vänligen redovisa i vilken grad du känner igen dig i dem. Om du studerar Skogligt basår avser frågan ditt indirekta val till Skogsmästarprogrammet. För mig var _____ en viktig faktor för att jag valde just den utbildningen jag läser idag.
	Utbildningens längd
	Utbildningens innehåll och inriktning
	Storleken på lärosätet/klassen
	En förebild med liknande utbildning
	Utbildningens etablering i skogsbranschen
	Lärosätets goda rykte
	Studieortens goda rykte
	En stimulerande Campus miljö
	Möjligheterna till friluftsliv, jakt, rekreation etc.
	Att inte behöva flytta/Inte flytta så långt hemifrån
	Tillgången på boende
	Studentkårens gamla anor och traditioner
	Lärosätets strävan att arbeta med utveckling och nytänkande
	Det faktum att jag ej kom in på mina högre prioriterade utbildningar
11. Utbildning idag	Tycker du att informationen om vilken examen du förväntas få ut av din utbildning har varit tydlig? Om du studerar Skogligt basår avser frågan ditt indirekta val till Skogsmästarprogrammet.
	Ja
	Nej
12. Utbildning idag	Har du en tydlig bild om vilka arbetsmöjligheter som du kan förvänta dig efter avsluta utbildning? Om du studerar Skogligt basår avser frågan ditt indirekta val till Skogsmästarprogrammet.
	Ja
	Nej

13. Utbildning idag	Var utbildningen du studerar idag ditt förstahandsval i ansökan till Höstterminen 2021?
	Ja
	Nej, mitt förstahandsval var..
14. Ansökan till Höstterminen 2021	Vilken prioriteringsplats hade den utbildningen som du studerar idag?
	Andra
	Tredje
	Fjärde
	Femte eller lägre
15. Ansökan till Höstterminen 2021	Sökte du till någon/några av följande utbildningar i din ansökan till högskolan hösten 2021?Bortse från den utbildningen du studerar idag! Skogsmästarprogrammet, SLUSkogligt basår, SLUSkogsteknikerprogrammet, Gammelkroppa SkogsskolaSkogskandidatprogrammet inriktning Skoglig förvaltning, LinnéuniversitetetSkogskandidatprogrammet inriktning Skogsekologi, LinnéuniversitetetSkogsvetarprogrammet, SLUSkogsekonomi, SLUForest and Landscape, SLU
	Nej
	Om ja, vilken/vilka?
16. Övrigt	Även om du inte faktiskt sökte, övervägde du något av följande program i samband med ditt utbildningsval?
	Skogsmästarprogrammet, SLU
	Skogligt Basår, SLU
	Skogsteknikerprogrammet, Gammelkroppa Skogsskola
	Skogskandidatprogrammet inriktning Skoglig förvaltning, Linnéuniversitetet
	Skogskandidatprogrammet inriktning Skogsekologi, Linnéuniversitetet
	Skogsvetarprogrammet, SLU
	Skogsekonomi, SLU
	Forest and Landscape, SLU
	Jag övervägde ingen av ovanstående utbildningar
17. Helhetsbild	När du nås av den här enkäten har du hunnit studera några veckor på din nya utbildning. Om du skulle göra en

	helhetsbedömning av din upplevelse hitintills, hur nöjd är du fortfarande med ditt val?
	min
	2
	3
	4
	max

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (pdf-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Fulltexten kommer dock i samband med att dokumentet laddas upp arkiveras digitalt.

Om ni är fler än en person som skrivit arbetet så gäller krysset för alla författare, ni behöver alltså vara överens. Läs om SLU:s publiceringsavtal här:

<https://www.slu.se/site/bibliotek/publicera-och-analysera/registrera-och-publicera/avtal-for-publicering/>.

☒ JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.